Informe d´auditoria publica independent

Hospital Clínic de Barcelona
Comptes Anuals i Informe de Gestió de
l'exercici acabat el 31 de desembre de 2017

Ernst & Young, S.L.
Edificio Sarrià Forum
Avda. Sarrià, 102–106
08017 Barcelona
España

Tel: 933 663 700
Fax: 934 053 784
ey.com

INFORME D'AUDITORIA PÚBLICA DELS COMPTES ANUALS

Al Consell de Govern de l´Hospital Clínic de Barcelona.

I. Introducció

Hem auditat els comptes anuals del Hospital Clínic de Barcelona que comprenen el balanç de situació a 31 de desembre de 2017, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu, la memòria i l´estat de liquidació pressupostaria corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data.

Aquesta auditoria ha estat realitzada dins del marc que preveu l'article 71 de la Llei de Finances Públiques de Catalunya, que atribueix a la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya les funcions de control financer mitjançant la forma d'auditoria de les entitats i empreses públiques dependents de la Generalitat, també de l'apartat dos de la disposició final única de la Llei estatal 15/1997, de 25 d'abril, sobre habilitació de noves formes de gestió del Sistema Nacional de Salut, introduïda per la disposició final 10 de la Llei estatal 15/2014, de 16 de setembre, i finalment també a l'empara de l'establert en l'article 69.3 de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, i d'acord amb les instruccions conjuntes de la Intervenció General i la Direcció del Servei Català de la Salut de 4 de maig de 2015, en relació amb el règim de control de les entitats del sector públic de l'àmbit de salut.

La Direcció d l´Hospital és responsable de la formulació dels comptes anuals de l'entitat d'acord amb el marc d'informació financera que es detalla a la nota 2 de la memòria adjunta i en particular d'acord amb els principis i criteris comptables, així mateix, és responsable del control intern que consideri necessari per permetre que la preparació dels esmentats comptes anuals estiguin lliures d'incorrecció material.

Els comptes anuals a què es refereix aquest informe has estat formulats per la Direcció del Consorci en data 31 de maig de 2018.

II. Objectiu i abast del treball: Responsabilitat dels auditors

La nostra responsabilitat és emetre una opinió sobre si els comptes anuals adjunts expressen la imatge fidel, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria del sector públic. Aquestes normes exigeixen que planifiquem i executem l'auditoria per tal d'obtenir una seguretat raonable, encara que no absoluta, que els comptes anuals estan lliures d'incorrecció material.

Domicilio Social: Calle de Raimundo Fernández Villaverde, 65. 28003 Madrid - Inscrita en el Registro Mercantil de Madrid, tomo 9.364 general, 8.130 de la sección 3ª del Libro de Sociedades, folio 68, hoja nº 87.690-1, inscripción 1ª. C.I.F. B-78970506.
A member firm of Ernst & Young Global Limited.

Una auditoria comporta l'aplicació de procediments per obtenir evidència adequada i suficient sobre els imports i la informació recollida en els comptes anuals. Els procediments seleccionats depenen del judici de l'auditor, inclosa la valoració dels riscos d'incorrecció material en els comptes anuals . En efectuar aquestes valoracions del risc, l'auditor té en compte el control intern rellevant per a la preparació i presentació raonable per part del gestor de comptes anuals, a fi de dissenyar els procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat. Una auditoria també inclou l'avaluació de l'adequació dels criteris comptables i de la raonabilitat de les estimacions comptables realitzades pel gestor, així com l'avaluació de la presentació global dels comptes anuals.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per emetre la nostra opinió d'auditoria.

III. Resultat del treball: fonament de la opinió favorable amb excepcions.

Tal com s´indica a la Nota 16 de la memòria adjunta, la Direcció de l´Hospital manté registrat en l´actiu del Balanç de Situació adjunt un saldo a cobrar amb l´Ajuntament de Barcelona de 78,7 milions d´euros el 31 de desembre de 2017 (90,7 milions el 31 de desembre de 2016). En virtut d´un acord signat el 1998 entre l´Ajuntament de Barcelona i l´Hospital, l´Ajuntament de Barcelona va fer una aportació única de 11,3 milions d´euros donant-se per saldats els seus compromisos de finançament amb l´Hospital i al 31 de desembre de 2017 no té reconeguts passius per aquest concepte. En conseqüència, d´acord amb principis i criteris comptables que resulten d´aplicació a l´Hospital, els epígrafs de "Inversions financeres", a llarg i curt termini i "Reserves" del Patrimoni Net del Balanç de Situació adjunt, es mostren en excés en 78,7 milions d´euros (90,7 milions d´euros a 31 de desembre de 2016). El nostre informe d´auditoria corresponent als comptes anuals de l´exercici anterior contenia una excepció per aquest mateix concepte.

IV. Opinió

En la nostra opinió, excepte pels efectes del fet descrit en el paràgraf de "Resultat del treball: fonament de la opinió favorable amb excepcions", els comptes anuals adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l´Hospital Clínic de Barcelona a 31 de desembre de 2017, així com dels seus resultats i fluxos d´efectiu i de la liquidació pressupostària corresponents a l´exercici anual acabat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d´informació financera i amb la normativa pressupostària que resulta d´aplicació i, en particular amb els principis i criteris comptables continguts en el mateix.

IV. Assumptes que no afecten l´opinió

Cridem l´atenció sobre el que s´ha expressat a la Nota 2.2 de la memòria adjunta, en la qual s´indica que, considerant els factors descrits a l´esmentada nota, relacionats amb la seva situació patrimonial i financera, la Direcció de l´Hospital ha aplicat el principi d´empresa en funcionament en la preparació dels comptes anuals adjunts. Aquesta qüestió no modifica la nostra opinió.

Cridem l´atenció sobre el que s´ha expressat a la Nota 4.15 de la memòria adjunta en la qual s´indica que amb data 1 de juny de 2010 el Govern de la Generalitat de Catalunya va acordar l´adopció de determinades mesures en matèria de despeses de funcionament, transferències, inversions, millora de l´eficiència i lluita contra el frau fiscal, acordant, entre altres, la dissolució del Consorci de Gestió Corporació Sanitària, entitat dependent de l´Hospital. Al tancament de l´exercici 2017 no s´ha materialitzat aquesta dissolució, de manera que els comptes anuals adjunts no recullen els efectes que es puguin derivar d´aquest procés. Atès que l´Hospital realitza transaccions i manté saldos d´actiu i passiu amb el Consorci, la situació financera i els resultats de l´Hospital s´han d´avaluar considerant aquestes circumstàncies. Aquesta qüestió no modifica la nostra opinió.

ERNST & YOUNG, S.L.

Alejandro Martínez Gómez

31 maig de 2018

Hospital Clínic de Barcelona

Comptes Anuals de
l'exercici acabat el
31 de desembre de 2017 i
Informe de Gestió

HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

BALANÇ DE SITUACIÓ A 31 DE DESEMBRE DE 2017

(Milers d'Euros)

ACTIU	Notes de la Memòria	Exercici 2017	Exercici 2016
ACTIU NO CORRENT:			
Immobilitzat intangible-	**Nota 5**	**10.670**	**9.666**
Aplicacions informàtiques		10.670	9.666
Immobilitzat material-	**Nota 6**	**251.120**	**254.200**
Terrenys i construccions		173.943	174.732
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material		72.171	78.940
Immobilitzat en curs		5.006	528
Inversions immobiliàries-	**Nota 7**	**9.753**	**9.885**
Terrenys i construccions		9.753	9.885
Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini-	**Nota 9.1**	**183**	**183**
Inversions financeres a llarg termini-	**Nota 9.2**	**69.278**	**80.507**
Instruments de patrimoni i crèdits a tercers	**Nota 9.2**	2.535	1.809
Deutors a llarg termini	**Notes 9.2 i 16.1**	66.743	78.698
Total actiu no corrent		**341.004**	**354.441**
ACTIU CORRENT:			
Existències-	**Nota 10**	**12.265**	**11.905**
Deutors comercials i altres comptes a cobrar-		**97.461**	**102.846**
Clients per vendes i prestacions de serveis	**Nota 11**	95.134	100.487
Clients empreses del grup i associades	**Nota 17**	2.211	2.076
Deutors diversos		73	64
Personal		43	43
Altres crèdits amb les Administracions Públiques	**Nota 16.1**	-	176
Inversions financeres en empreses del grup i associades a curt termini-	**Nota 9.3 i 17**	**69**	**95**
Crèdits a curt termini		69	95
Inversions financeres a curt termini-	**Nota 9.3**	**13.296**	**12.585**
Crèdits a curt termini		13.217	12.449
Altres inversions financeres		79	136
Periodificacions a curt termini		**75**	**50**
Efectiu i altres actius líquids equivalents-		**158**	**573**
Tresoreria		158	573
Total actiu corrent		**123.324**	**128.054**
TOTAL ACTIU		**464.328**	**482.495**

PASSIU	Notes de la Memòria	Exercici 2017	Exercici 2016
PATRIMONI NET:			
Fons propis-		**21.802**	**15.725**
Fons social	**Nota 12.1**	108.141	96.188
Reserves	**Nota 12.2**	(86.286)	(74.979)
Altres reserves		(86.286)	(74.979)
Romanent		(5.484)	(8.244)
Resultat de l'exercici		5.431	2.760
Subvencions, donacions i llegats rebuts-	**Nota 12.3**	**53.648**	**57.353**
Total patrimoni net		**75.450**	**73.078**
PASSIU NO CORRENT:			
Provisions a llarg termini-	**Nota 13**	**24.375**	**26.071**
Deutes a llarg termini-	**Nota 16.2**	**125.281**	**125.304**
Altres passius financers-		125.281	125.304
Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini	**Nota 17**	**82.964**	**97.511**
Total passiu no corrent		**232.620**	**248.886**
PASSIU CORRENT:			
Provisions a curt termini	**Nota 19.4**	**1.318**	**1.106**
Deutes a curt termini-	**Nota 14.1**	**37.179**	**47.013**
Deutes amb entitats de crèdit		36.572	46.733
Altres deutes a curt termini		607	280
Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini-	**Nota 17**	**27.896**	**27.227**
Creditors comercials i altres comptes a pagar-		**89.329**	**84.508**
Proveïdors		53.000	50.590
Proveïdors empreses del grup i associades	**Nota 17**	604	379
Creditors diversos		43	33
Personal	**Nota 19.4**	11.208	9.264
Altres deutes amb les Administracions Públiques	**Nota 16.2**	24.474	24.242
Periodificacions a curt termini	**Nota 18**	**536**	**677**
Total passiu corrent		**156.258**	**160.531**
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		**464.328**	**482.495**

Les Notes 1 a 25 descrites a la Memòria adjunta formen part integrant de balanç de situació a 31 de desembre de 2017

HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS DE L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

(Milers d'Euros)

	Notes de la Memòria	Exercici 2017	Exercici 2016
OPERACIONS CONTINUADES:			
Import net de la xifra de negocis-	**Nota 19.1**	**472.879**	**456.468**
Prestació de serveis		472.879	456.468
Aprovisionaments-	**Nota 19.2**	**(193.276)**	**(185.254)**
Consum de mercaderies, primeres matèries i altres matèries consumibles		(178.172)	(170.488)
Treballs realitzats per altres empreses		(15.104)	(14.766)
Altres ingressos d'explotació-	**Nota 19.3**	**14.847**	**15.030**
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent		5.900	5.573
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici		8.961	9.336
Variació Existències productes acabats i en curs de fabricació		(14)	121
Despeses de personal-	**Nota 19.4**	**(256.215)**	**(252.202)**
Sous, salaris i assimilats		(200.157)	(199.021)
Càrregues socials		(56.692)	(53.487)
Excessos de provisions per retribucions al personal		634	306
Altres despeses d'explotació-	**Nota 19.5**	**(16.558)**	**(16.977)**
Serveis exteriors		(16.485)	(15.938)
Tributs		(65)	(68)
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials		242	(927)
Altres despeses de gestió corrent		(250)	(44)
Amortització de l'immobilitzat-	**Notes 5, 6 i 7**	**(19.432)**	**(19.227)**
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres-	**Nota 12.3**	**3.920**	**5.330**
Excesos de provisions altres responsabilitats		**-**	**-**
Deteriorament i resultats per alienacions d'Immobilitzat-		**(115)**	**583**
Deterioraments i pèrdues	**Notes 6 i 7**	-	(6)
Resultats per alienacions i altres		(115)	589
Resultat d'explotació		**6.050**	**3.751**
Ingressos financers-	**Nota 19.6**	**875**	**796**
De participacions en instruments de patrimoni			
Amb empreses del grup i associades		31	70
De valors negociables i altres instruments financers			
Amb empreses del grup i associades		844	717
Amb tercers		-	9
Despeses financeres-	**Nota 19.6**	**(1.622)**	**(1.775)**
Per deutes amb empreses del grup i associades		(879)	(790)
Per deutes amb tercers		(466)	(636)
Per actualitzacions de provisions	**Nota 13**	(277)	(349)
Variació valor raonable instruments financers	**Nota 19.6**	**128**	**(12)**
Deteriorament i resultats per alienacions d'instruments financers	**Nota 19.6**	**-**	**-**
Resultat financer		**(619)**	**(991)**
Resultat abans d' impostos		**5.431**	**2.760**
Impostos sobre beneficis	**Nota 15**	-	-
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades		**5.431**	**2.760**
Resultat de l'exercici		**5.431**	**2.760**

Les Notes 1 a 25 descrites a la Memòria adjunta formen part integrant del compte de pèrdues i guanys corresponent a l'exercici 2017.

HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

ESTATS DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET DE L'EXERCICI 2017
A) ESTAT INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS
(Milers Euros)

	Notes de la Memòria	Exercici 2017	Exercici 2016
RESULTAT DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS (I)		**5.431**	**2.760**
Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net			
- Subvencions, donacions i llegats rebuts	**Nota 12.3**	215	316
- Pèrdues i guanys actuarials i altres ajustos	**Nota 13**	647	(1.476)
TOTAL INGRESSOS I DESPESES IMPUTATS DIRECTAMENT EN EL PATRIMONI NET (II)		**862**	**(1.160)**
Transferències al compte de pèrdues i guanys			
- Subvencions, donacions i llegats rebuts	**Nota 12.3**	(3.920)	(5.330)
TOTAL TRANSFERÈNCIES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS (III)		**(3.920)**	**(5.330)**
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (I+II+III)		**2.373**	**(3.730)**

Les Notes 1 a 25 descrites a la Memòria adjunta formen part integrant dels estats d'ingressos i despeses reconeguts corresponent a l'exercici 2017

HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET DE L'EXERCICI 2017
B) ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

(Milers Euros)

	Fons social	Reserves	Romanent	Resultat de l'exercici	Subvencions, donacions i llegats rebuts	TOTAL
SALDO AJUSTAT A L'INICI DE L'EXERCICI 2015	**27.367**	**(69.833)**	**(4.819)**	**(1.225)**	**63.585**	**15.075**
Distribució del resultat de l'exercici 2014	-	-	(1.225)	1.225	-	-
Total ingressos i despeses reconeguts	-	1.312		(2.200)	(1.218)	**(2.106)**
Altres variacions en el patrimoni net	63.839	-	-	-	-	**63.839**
SALDO FINAL DE L'EXERCICI 2015	**91.206**	**(68.521)**	**(6.044)**	**(2.200)**	**62.367**	**76.808**
Distribució del resultat de l'exercici 2015	-	-	(2.200)	2.200	-	-
Total ingressos i despeses reconeguts	-	(1.476)	-	2.760	(5.014)	**(3.730)**
Altres variacions en el patrimoni net	4.982	(4.982)	-	-	-	-
SALDO FINAL DE L'EXERCICI 2016	**96.188**	**(74.979)**	**(8.244)**	**2.760**	**57.353**	**73.078**
Distribució del resultat de l'exercici 2016			2.760	(2.760)		-
Total ingressos i despeses reconeguts		646		5.431	(3.705)	**2.372**
Altres variacions en el patrimoni net	11.953	(11.953)				-
SALDO FINAL DE L'EXERCICI 2017	**108.141**	**(86.286)**	**(5.484)**	**5.431**	**53.648**	**75.450**

Les Notes 1 a 25 descrites a la Memòria adjunta formen part integrant dels estats totals de canvis en el patrimoni net corresponents a l'exercici 2017.

HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

ESTATS DE FLUXOS D'EFECTIU DE L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

(Milers d'Euros)

	Notes de la Memòria	Exercici 2017	Exercici 2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (I):		**27.855**	**13.563**
Resultat de l'exercici abans d'impostos		**5.431**	**2.760**
Ajustos al resultat		**14.525**	**17.601**
Amortització de l'immobilitzat	**Notes 5, 6 i 7**	19.432	19.227
Correccions valoratives per deteriorament	**Nota 7**	(242)	922
Variació de provisions		(1.485)	1.728
Imputació de subvencions	**Nota 12.3**	(3.920)	(5.330)
Resultats per baixes i alienacions de l'immobilitzat	**Notes 5 i 6**	119	63
Ingressos financers	**Nota 19.6**	(876)	(796)
Despeses financeres	**Nota 19.6**	1.625	1.775
Variació de valor raonable d'instruments financers	**Nota 19.6**	(128)	12
Deteriorament i resultats per alienacions d'instruments financers		-	-
Canvis en el capital corrent		**8.360**	**(6.168)**
Existències		(359)	(542)
Deutors i altres comptes a cobrar actiu corrent		3.887	(13.885)
Altres actius corrents		(25)	200
Creditors i altres comptes a pagar passiu corrent		4.822	8.302
Altres passius corrents		35	(243)
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		**(461)**	**(630)**
Pagaments d'interessos		(1.337)	(1.426)
Cobraments d'interessos		845	726
Cobraments de dividends	**Nota 19.6**	31	70
Altres cobraments (pagaments)		-	-
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (II)		**(19.269)**	**(17.342)**
Pagaments per inversions		**(31.654)**	**(23.921)**
Empresas del grup i associades		(14.311)	(5.964)
Immobilitzat intangible	**Nota 5**	(4.169)	(4.205)
Immobilitzat material	**Nota 6**	(13.174)	(13.752)
Inversions immobiliàries		-	-
Altres actius financers		-	-
Altres actius		-	-
Cobraments per desinversions		**12.385**	**6.579**
Empreses del grup i associades		11.954	4.981
Immobilitzat material		-	-
Altres actius financers		431	387
Actius mantinguts per a la venda		-	1.211
Altres actius		-	-
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT (III)		**(9.001)**	**3.759**
Cobraments i pagamanes d´instruments de patrimoni		**861**	**(1.160)**
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer		**(9.862)**	**4.919**
Emissió deutes en instruments de patrimoni		-	-
Emissió de deutes amb empreses del grup i associades	**Nota 17**	12.011	12.016
Emissió altres deutes		327	(58)
Devolució i amortització deutes amb entitats de crèdit		(10.160)	5.320
Devolució i amortització de deutes amb empreses del grup i associades	**Nota 17**	(12.016)	(12.035)
Devolució altres deutes		(24)	(324)
AUGMENT / (DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (I+II+III+IV)		**(415)**	**(20)**
Efectiu o equivalents al començament de l'exercici		**573**	**593**
Efectiu o equivalents al final de l'exercici		**158**	**573**

Les Notes 1 a 25 descrites a la Memòria adjunta formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu corresponent l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

LIQUIDACIÓ PRESSUPOST DE L'HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA
EXERCICI 2017
PRESSUPOST D'INGRESSOS
(xifres en euros)

Aplic.	DESCRIPCIÓ DE L'INGRÉS	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Ingressos liquidats	% Execució	Desviacions	% Desviació
3020001	Venda de material de rebuig	3.743,34	0,00	3.743,34	3.372,00	90%	-371,34	-10%
	CONCEPTE 302 Venda de material de rebuig	*3.743,34*	0,00	*3.743,34*	*3.372,00*	90%	*-371,34*	-10%
	ARTICLE 30 VENDA DE BÉNS	**3.743,34**	**0,00**	**3.743,34**	**3.372,00**	**90%**	**-371,34**	**-10%**
3170001	Prestació de serveis d'assistència sanitària per compte del CatSalut	414.375.693,95	26.473.019,52	440.848.713,47	440.848.713,47	100%	0,00	0%
3170002	Prestació de serveis d'assistència sanitària per compte de l'ICS	2.240.538,00	0,00	2.240.538,00	2.154.304,93	96%	-86.233,07	-4%
3170009	Altres prestacions de serveis d'assistència sanitària	21.452.807,99	0,00	21.452.807,99	21.295.809,68	99%	-156.998,31	-1%
	CONCEPTE 317 Prestació de serveis d'assistència sanitària	*438.069.039,94*	*26.473.019,52*	*464.542.059,46*	*464.298.828,08*	*100%*	*-243.231,38*	*0%*
3180004	Prestació de serveis d'assistència social i sanitària	27.321,60	0,00	27.321,60	25.545,80	94%	-1.775,80	-6%
	CONCEPTE 318 Prestació de serveis d'assistència social	*27.321,60*	*0,00*	*27.321,60*	*25.545,80*	*94%*	*-1.775,80*	*-6%*
3190009	Prestacions d'altres serveis a entitats de dins del sector públic	10.775.362,30	0,00	10.775.362,30	9.869.951,33	92%	-905.410,97	-8%
3190010	Prestacions d'altres serveis a entitats de fora del sector públic	1.682.283,71	0,00	1.682.283,71	1.694.244,89	101%	11.961,18	1%
	CONCEPTE 319 Prestació d'altres serveis	*12.457.646,01*	*0,00*	*12.457.646,01*	*11.564.196,22*	*93%*	*-893.449,79*	*-7%*
	ARTICLE 31 PRESTACIÓ DE SERVEIS	**450.554.007,55**	**26.473.019,52**	**477.027.027,07**	**475.888.570,10**	**100%**	**-1.138.456,97**	**0%**
3990009	Altres ingressos diversos	1.925.852,33	0,00	1.925.852,33	2.573.126,36	134%	647.274,03	34%
	CONCEPTE 399 Ingressos diversos	*1.925.852,33*	*0,00*	*1.925.852,33*	*2.573.126,36*	*134%*	*647.274,03*	*34%*
	ARTICLE 39 ALTRES INGRESSOS	**1.925.852,33**	**0,00**	**1.925.852,33**	**2.573.126,36**	**134%**	**647.274,03**	**34%**
	CAPÍTOL 3. TAXES, VENDA DE BÉNS I SERVEIS I ALTRES INGRESSOS	**452.483.603,22**	**26.473.019,52**	**478.956.622,74**	**478.465.068,46**	**100%**	**-491.554,28**	**0%**
4020019	Altres transferències de l'Administració de l'Estat	49.655,88	0,00	49.655,88	44.695,56	90%	-4.960,32	-10%
	CONCEPTE 402 De l'Administració de l'Estat	*49.655,88*	*0,00*	*49.655,88*	*44.695,56*	*90%*	*-4.960,32*	*-10%*
4030001	INEM-SPEE. Politiques actives d'ocupació	391.758,88	0,00	391.758,88	0,00	0%	-391.758,88	-100%
	CONCEPTE 403 D'entitats autònomes de l'Estat	*391.758,88*	*0,00*	*391.758,88*	*0,00*	*0%*	*-391.758,88*	*-100%*
4040001	*De consorcis dependents de l'Estat*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	21.500,00	*0%*	*21.500,00*	*100%*
	CONCEPTE 404 De consorcis dependents de l'Estat	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*21.500,00*	*0%*	*21.500,00*	*100%*
	ARTICLE 40 DEL SECTOR PÚBLIC ESTATAL	**441.414,76**	**0,00**	**441.414,76**	**66.195,56**	**15%**	**-375.219,20**	**-85%**
4305100	Del Servei Català de la Salut	844.276,66	0,00	844.276,66	844.276,65	100%	-0,01	0%
	CONCEPTE 430 D'entitats autònomes administratives de la Generalitat i del Servei Català de la Salut	*844.276,66*	*0,00*	*844.276,66*	*844.276,65*	*100%*	*-0,01*	*0%*
	ARTICLE 43 D'ENTITATS AUTÒNOMES DE LA GENERALITAT I SERVEI CATALÀ DE LA SALUT	**844.276,66**	**0,00**	**844.276,66**	**844.276,65**	**100%**	**-0,01**	**0%**
4428875	Del Consorci de Gestió Corporació Sanitària (CGCS)	8.153.572,50	529.226,05	8.682.798,55	8.682.798,55	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 442 De consorcis dependents del SP de la Generalitat	*8.153.572,50*	*529.226,05*	*8.682.798,55*	*8.682.798,55*	100%	*0,00*	0%
4457920	D'altres consorcis, classificats AP-SEC de la Generalitat (CAPSE)	0,00	0,00	0,00	11.520,00	0%	11.520,00	100%
	CONCEPTE 445 D'altres consorcis, classificats AP-SEC de la Generalitat	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*11.520,00*	0%	*11.520,00*	100%
	ARTICLE 44 D'ALTRES ENS DEL SECTOR PÚBLIC, D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES I D'ALTRES ENTITATS	**8.153.572,50**	**529.226,05**	**8.682.798,55**	**8.694.318,55**	**100%**	**11.520,00**	**0%**
4700001	D'empreses privades	67.590,50	0,00	67.590,50	90.452,50	134%	22.862,00	34%
	CONCEPTE 470 D'empreses privades	*67.590,50*	*0,00*	*67.590,50*	*90.452,50*	*134%*	*22.862,00*	*34%*
	ARTICLE 47 D'EMPRESES PRIVADES	**67.590,50**	**0,00**	**67.590,50**	**90.452,50**	**134%**	**22.862,00**	**34%**
4800001	De famílies	0,00	0,00	0,00	16.873,32	0%	16.873,32	100%
	CONCEPTE 480 De famílies	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*16.873,32*	*0%*	*16.873,32*	*100%*
4810001	*De fundacions*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	93.500,00	*0%*	*93.500,00*	*100%*
	CONCEPTE 481 De fundacions	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*93.500,00*	*0%*	*93.500,00*	*100%*
	ARTICLE 48 DE FAMÍLIES, INST. SENSE FI DE LUCRE I ALT. ENS CORPORATIUS	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**110.373,32**	**0%**	**110.373,32**	**100%**
	CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS	**9.506.854,42**	**529.226,05**	**10.036.080,47**	**9.805.616,58**	**98%**	**-230.463,89**	**-2%**
5300001	Dividends	0,00	31.270,13	31.270,13	31.270,13	*100%*	0,00	*0%*
	CONCEPTE 530 Dividends	*0,00*	*31.270,13*	*31.270,13*	*31.270,13*	*100%*	*0,00*	*0%*
5340001	Altres ingressos financers	0,00	0,00	0,00	296,82	0%	296,82	100%
	CONCEPTE 534 Altres ingressos financers	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*296,82*	*0%*	*296,82*	*100%*
	ARTICLE 53 ALTRES INGRESSOS FINANCERS	**0,00**	**31.270,13**	**31.270,13**	**31.566,95**	**101%**	**296,82**	**1%**
5400001	Lloguers de béns immobles	325.478,29	0,00	325.478,29	313.277,65	96%	-12.200,64	-4%
	CONCEPTE 540 Lloguers	*325.478,29*	*0,00*	*325.478,29*	*313.277,65*	*96%*	*-12.200,64*	*-4%*
	ARTICLE 54 INGRESSOS PATRIMONIALS NO FINANCERS	**325.478,29**	**0,00**	**325.478,29**	**313.277,65**	**96%**	**-12.200,64**	**-4%**
	CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS	**325.478,29**	**31.270,13**	**356.748,42**	**344.844,60**	**97%**	**-11.903,82**	**-3%**
	CAPÍTOL 6. ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0%**	**0,00**	**100%**
7418855	De societats mercantils de la Generalitat - BCL	0,00	57.739,65	57.739,65	57.739,65	100%	*0,00*	*0%*
	CONCEPTE 741 De societats mercantils de la Generalitat - BCL	*0,00*	*57.739,65*	*57.739,65*	*57.739,65*	100%	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 74 D'ALTRES ENTITATS DEL SECTOR PÚBLIC, D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES I D'ALTRES ENTITATS	**0,00**	**57.739,65**	**57.739,65**	**57.739,65**	100%	*0,00*	*0%*
	CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	**0,00**	**57.739,65**	**57.739,65**	**57.739,65**	**100%**	**0,00**	**0%**
8106680	Reintegrament de préstecs i bestretes a llarg termini del Banc de Sang i Teixits (BST)	374.000,00	0,00	374.000,00	374.000,00	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 810 Reintegrament préstecs i bestretes sector públic a llarg termini	*374.000,00*	*0,00*	*374.000,00*	*374.000,00*	*100%*	0,00	*0%*
	ARTICLE 81 REINTEGRAMENT DE PRÉSTECS I BESTRETES	**374.000,00**	**0,00**	**374.000,00**	**374.000,00**	**100%**	**0,00**	**0%**
8315100	Aportacions del Servei Català de la Salut a fons propis	11.954.210,68	0,00	11.954.210,68	11.954.210,65	100%	-0,03	0%
	CONCEPTE 831 Aportacions d'entitats autònomes de la Generalitat i del SCS a fons propis	*11.954.210,68*	*0,00*	*11.954.210,68*	*11.954.210,65*	*100%*	*-0,03*	*0%*
	ARTICLE 83 APORT. DE CAPITAL I ALTR .FONS PROPIS ENTITATS SP I ALTRES PARTICIPADES	**11.954.210,68**	**0,00**	**11.954.210,68**	**11.954.210,65**	**100%**	**-0,03**	**0%**
	CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	**12.328.210,68**	**0,00**	**12.328.210,68**	**12.328.210,65**	**100%**	**-0,03**	**0%**
	CAPÍTOL 9. VARIACIÓ PASSIUS FINANCERS	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0%**	**0,00**	**0%**
	TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS	**474.644.146,61**	**27.091.255,35**	**501.735.401,96**	**501.001.479,94**	**100%**	**-733.922,02**	**0%**

LIQUIDACIÓ PRESSUPOST DE L'HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA
EXERCICI 2017
PRESSUPOST DE DESPESES (Capítol 1 i 2)
(xifres en euros)

Aplic	DESCRIPCIÓ DE LA DESPESA	Pressupost inicial	Modifica-cions	Pressupost definitiu	Obligacions Reconegudes	% Execució	Desviacions	% Desviació
1300001	Retribucions bàsiques	123.746.552,75	1.679.688,94	125.426.241,69	125.492.825,80	*100%*	66.584,11	*0%*
1300002	Retribucions complementàries	16.841.950,18	407.781,21	17.249.731,39	17.388.068,44	*101%*	138.337,05	*1%*
1300003	Altres remuneracions	27.077.627,84	-3.233.663,85	23.843.963,99	23.263.900,72	*98%*	-580.063,27	*-2%*
	CONCEPTE 130 Personal laboral fix	*167.666.130,77*	*-1.146.193,70*	*166.519.937,07*	*166.144.794,96*	*100%*	*-375.142,11*	*0%*
1310001	Retribucions bàsiques	25.088.631,50	3.219.686,52	28.308.318,02	28.276.575,33	*100%*	-31.742,69	*0%*
1310002	Retribucions complementàries	992.391,35	314.803,10	1.307.194,45	1.390.525,13	*106%*	83.330,68	*6%*
1310003	Altres remuneracions	2.489.853,68	1.754.845,54	4.244.699,22	4.218.777,58	*99%*	-25.921,64	*-1%*
	CONCEPTE 131 Personal laboral temporal	*28.570.876,53*	*5.289.335,16*	*33.860.211,69*	*33.885.878,04*	*100%*	*25.666,35*	*0%*
1320001	Retribucions bàsiques i altres remuneracions	126.077,95	34,50	126.112,45	126.112,45	*100%*	0,00	*0%*
	CONCEPTE 132 Personal laboral d'alta direcció i assimilat	*126.077,95*	*34,50*	*126.112,45*	*126.112,45*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 13 PERSONAL LABORAL	**196.363.085,25**	**4.143.175,96**	**200.506.261,21**	**200.156.785,45**	**100%**	**-349.475,76**	**0%**
1600001	Seguretat Social	53.482.309,36	2.579.227,84	56.061.537,20	55.991.441,53	*100%*	-70.095,67	0%
	CONCEPTE 160 Quotes socials	*53.482.309,36*	*2.579.227,84*	*56.061.537,20*	*55.991.441,53*	*100%*	*-70.095,67*	*0%*
	ARTICLE 16 ASSEGURANCES I COTITZACIONS SOCIALS	**53.482.309,36**	**2.579.227,84**	**56.061.537,20**	**55.991.441,53**	**100%**	**-70.095,67**	**0%**
	CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DEL PERSONAL	**249.845.394,61**	**6.722.403,80**	**256.567.798,41**	**256.148.226,98**	**100%**	**-419.571,43**	**0%**
2010001	Lloguers i cànons de material de transport	0,00	0,00	0,00	70.948,07	*0%*	70.948,07	100%
2020002	Lloguers d'equips de reprografia i fotocopiadores	68.417,76	0,00	68.417,76	76.222,05	*111%*	7.804,29	11%
	CONCEPTE 202 Lloguers i cànons d'equips per a procés de dades, programari i reprografia	*68.417,76*	*0,00*	*68.417,76*	*147.170,12*	*215%*	*78.752,36*	*115%*
2040001	Altres lloguers i cànons	535.415,59	0,00	535.415,59	516.373,41	*96%*	-19.042,18	-4%
	CONCEPTE 204 Altres lloguers i cànons	*535.415,59*	*0,00*	*535.415,59*	*516.373,41*	*96%*	*-19.042,18*	*-4%*
	ARTICLE 20 LLOGUERS I CÀNONS	**603.833,35**	**0,00**	**603.833,35**	**663.543,53**	**110%**	**59.710,18**	**10%**
2130001	Conservació, reparació i manteniment d'altre immobilitzat material	6.140.722,54	9.549,81	6.150.272,35	6.470.264,36	*105%*	319.992,01	5%
	CONCEPTE 213 Conservació, reparació i manteniment d'altre immobilitzat material	*6.140.722,54*	*9.549,81*	*6.150.272,35*	*6.470.264,36*	*105%*	*319.992,01*	*5%*
	ARTICLE 21 CONSERVACIÓ I REPARACIÓ	**6.140.722,54**	**9.549,81**	**6.150.272,35**	**6.470.264,36**	**105%**	**319.992,01**	**5%**
2200002	Premsa, revistes, llibres i altres publicacions	192.665,65	0,00	192.665,65	196.589,91	*102%*	3.924,26	2%
	CONCEPTE 220 Material d'oficina	*192.665,65*	*0,00*	*192.665,65*	*196.589,91*	*102%*	*3.924,26*	*2%*
2210001	Aigua i energia	4.055.737,58	0,00	4.055.737,58	3.702.360,98	*91%*	-353.376,60	-9%
2210003	Vestuari	452.388,38	10.132,67	462.521,05	347.896,45	*75%*	-114.624,60	-25%
2210004	Subministrament de material sanitari	54.666.650,31	4.285.324,85	58.951.975,16	58.551.809,42	*99%*	-400.165,74	-1%
2210005	Productes farmacèutics i analítiques	105.744.271,51	10.125.212,14	115.869.483,65	115.083.310,96	*99%*	-786.172,69	-1%
2210007	Queviures	966.294,41	13.331,97	979.626,38	1.020.467,32	*104%*	40.840,94	4%
2210089	Altres subministraments	3.199.480,06	6.148,68	3.205.628,74	3.542.189,98	*110%*	336.561,24	10%
	CONCEPTE 221 Subministraments	*169.084.822,25*	*14.440.150,31*	*183.524.972,56*	*182.248.035,11*	*99%*	*-1.276.937,45*	*-1%*
2220001	Despeses postals, missatgeria i altres similars	380.128,11	38.063,00	418.191,11	444.788,46	*106%*	26.597,35	6%
2220003	Comunicacions mitjançant serveis de veu i dades adquirits a altres entitats	271.581,84	1.500,00	273.081,84	256.101,27	*94%*	-16.980,57	-6%
	CONCEPTE 222 Comunicacions	*651.709,95*	*39.563,00*	*691.272,95*	*700.889,73*	*101%*	*9.616,78*	*1%*
2230001	Transports	162.594,65	4.567,81	167.162,46	129.478,35	*77%*	-37.684,11	-23%
	CONCEPTE 223 Transports	*162.594,65*	*4.567,81*	*167.162,46*	*129.478,35*	*77%*	*-37.684,11*	*-23%*
2240001	Despeses d'assegurances	1.160.796,56	0,00	1.160.796,56	1.349.908,95	*116%*	189.112,39	16%
	CONCEPTE 224 Despeses d'assegurances	*1.160.796,56*	*0,00*	*1.160.796,56*	*1.349.908,95*	*116%*	*189.112,39*	*16%*
2250001	Tributs	118.135,79	0,00	118.135,79	65.132,22	*55%*	-53.003,57	-45%
	CONCEPTE 225 Tributs	*118.135,79*	*0,00*	*118.135,79*	*65.132,22*	*55%*	*-53.003,57*	*-45%*
2260003	Publicitat, difusió i campanyes institucionals	650,01	0,00	650,01	516,06	*79%*	-133,95	-21%
2260004	Jurídics i contenciosos	81.109,85	0,00	81.109,85	5.319,06	*7%*	-75.790,79	-93%
2260007	Publicacions i edictes als diaris oficials	86.904,52	0,00	86.904,52	116.775,27	*134%*	29.870,75	34%
2260011	Formació personal propi	459.192,68	0,00	459.192,68	263.535,97	*57%*	-195.656,71	-43%
2260039	Despeses per serveis bancaris	27.487,24	0,00	27.487,24	18.497,14	*67%*	-8.990,10	-33%
2260089	Altres despeses diverses	107.026,30	0,00	107.026,30	311.466,88	*291%*	204.440,58	191%
	CONCEPTE 226 Despeses diverses	*762.370,60*	*0,00*	*762.370,60*	*716.110,38*	*94%*	*-46.260,22*	*-6%*
2270001	Neteja i sanejament	6.828.637,26	17.589,24	6.846.226,50	6.739.670,24	*98%*	-106.556,26	-2%
2270002	Seguretat	1.001.847,05	0,00	1.001.847,05	1.025.442,67	*102%*	23.595,62	2%
2270003	Valoracions i peritatges	5.040,24	0,00	5.040,24	9.574,05	*190%*	4.533,81	90%
2270006	Serveis de menjador	388.370,91	0,00	388.370,91	405.526,41	*104%*	17.155,50	4%
2270011	Custòdia, dipòsit i emmagatzematge i destrucció	631.844,97	4.300,03	636.145,00	675.429,92	*106%*	39.284,92	6%
2270012	Auditories i control de fons europeus	56.210,81	0,00	56.210,81	51.166,92	*91%*	-5.043,89	-9%
2270013	Treballs tècnics	832.789,29	0,00	832.789,29	842.036,60	*101%*	9.247,31	1%
2270089	Altres treballs realitzats per persones físiques o jurídiques	618.926,49	426.584,86	1.045.511,35	1.045.511,35	*100%*	0,00	0%
	CONCEPTE 227 Treballs realitzats per persones físiques o jurídiques	*10.363.667,02*	*448.474,13*	*10.812.141,15*	*10.794.358,16*	*100%*	*-17.782,99*	*0%*
2280002	Serveis informàtics realitzats per altres entitats	4.188.660,88	453.353,45	4.642.014,33	4.642.014,33	*100%*	0,00	0%
	CONCEPTE 228 Serveis informàtics	*4.188.660,88*	*453.353,45*	*4.642.014,33*	*4.642.014,33*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 22 MATERIAL, SUBMINISTRAMENTS I ALTRES	***186.685.423,35***	***15.386.108,70***	***202.071.532,05***	***200.842.517,14***	***99%***	***-1.229.014,91***	***-1%***
2300001	Dietes, locomoció i trasllats	238.011,10	8.284,87	246.295,97	226.955,47	*92%*	-19.340,50	-8%
	CONCEPTE 230 Dietes, locomoció i trasllats	*238.011,10*	*8.284,87*	*246.295,97*	*226.955,47*	*92%*	*-19.340,50*	*-8%*
	ARTICLE 23 INDEMNITZACIONS PER RAÓ DEL SERVEI	***238.011,10***	***8.284,87***	***246.295,97***	***226.955,47***	***92%***	***-19.340,50***	***-8%***
2510001	Prestació de serveis amb mitjans aliens amb entitats de la Generalitat	756.023,89	72.218,32	828.242,21	207.480,91	*25%*	-620.761,30	-75%
2510002	Prestació de serveis amb mitjans aliens amb altres entitats	1.690.163,22	108.308,29	1.798.471,51	2.488.975,80	*138%*	690.504,29	38%
	CONCEPTE 251 Prestació de serveis amb mitjans aliens	*2.446.187,11*	*180.526,61*	*2.626.713,72*	*2.696.456,71*	*103%*	*69.742,99*	*3%*
	ARTICLE 25 PRESTACIÓ DE SERVEIS AMB MITJANS ALIENS	**2.446.187,11**	**180.526,61**	**2.626.713,72**	**2.696.456,71**	**103%**	**69.742,99**	**3%**
	CAPÍTOL 2. DESPESES CORRENTS DE BÉNS I SERVEIS	**196.114.177,45**	**15.584.469,99**	**211.698.647,44**	**210.899.737,21**	**100%**	**-798.910,23**	**0%**

LIQUIDACIÓ PRESSUPOST DE L'HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA
EXERCICI 2017
PRESSUPOST DE DESPESES (Capítol 3 a 9)
(xifres en euros)

Aplic	DESCRIPCIÓ DE LA DESPESA	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions Reconegudes	% Execució	Desviacions	% Desviació
3100002	Interessos de préstecs en euros llarg termini fora del sector públic	861.469,13	0,00	861.469,13	0,00	0%	-861.469,13	-100%
3100003	Interessos d'operacions de tresoreria en euros (cash pooling)	38.519,03	0,00	38.519,03	19.004,63	49%	-19.514,40	-51%
3100005	Interessos de préstecs a llarg termini dintre del sector públic	0,00	0,00	0,00	859.994,90	0%	859.994,90	100%
	CONCEPTE 310 Interessos de préstecs en euros	*899.988,16*	*0,00*	*899.988,16*	*878.999,53*	*98%*	*-20.988,63*	*-2%*
3120001	Despeses d'emissió, modificació i cancel·lació dels préstecs en euros	308.200,00	0,00	308.200,00	361.199,99	117%	52.999,99	17%
	CONCEPTE 312 Despeses emissió, modif. i cancel·lació de préstecs en euros	*308.200,00*	*0,00*	*308.200,00*	*361.199,99*	*117%*	*52.999,99*	*17%*
	ARTICLE 31 DESPESES FINANCERES DE PRÉSTECS EN EUROS	**1.208.188,16**	**0,00**	**1.208.188,16**	**1.240.199,52**	**103%**	**32.011,36**	**3%**
3490001	Altres despeses financeres	444.857,65	0,00	444.857,65	105.348,08	24%	-339.509,57	-76%
	CONCEPTE 349 Altres despeses financeres	*444.857,65*	*0,00*	*444.857,65*	*105.348,08*	*24%*	*-339.509,57*	*-76%*
	ARTICLE 34 ALTRES DESPESES FINANCERES	**444.857,65**	**0,00**	**444.857,65**	**105.348,08**	**24%**	**-339.509,57**	**-76%**
	CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES	**1.653.045,81**	**0,00**	**1.653.045,81**	**1.345.547,60**	**81%**	**-307.498,21**	**-19%**
4480001	A altres entitats participades pel sector públic de la Generalitat	0,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 448 A altres entitats participades pel sector públic Generalitat	*0,00*	*250.000,00*	*250.000,00*	*250.000,00*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 44 A AL.ENT. DEL SP, UNIVERS.PÚBL. I AL.ENTIT.PARTIC	**0,00**	**250.000,00**	**250.000,00**	**250.000,00**	**100%**	**0,00**	**0%**
4820001	A altres institucions sense fi de lucre i a altres ens corporatius	44.034,92	0,00	44.034,92	0,00	0%	-44.034,92	-100%
	CONCEPTE 482 A altres institucions sense fi de lucre i a altres ens corporatius	*44.034,92*	*0,00*	*44.034,92*	*0,00*	*0%*	*-44.034,92*	*-100%*
	ARTICLE 48 A FAMÍLIES, INSTITUCIONS SENSE FI DE LUCRE I ALTRES ENS CORP.	**44.034,92**	**0,00**	**44.034,92**	**0,00**	**0%**	**-44.034,92**	**-100%**
	CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS	**44.034,92**	**250.000,00**	**294.034,92**	**250.000,00**	**85%**	**-44.034,92**	**-15%**
6100001	Inversions en edificis i altres construccions per compte propi	2.241.569,07	1.147.716,93	3.389.286,00	3.389.286,00	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 610 Inversions en edificis i altres construccions	*2.241.569,07*	*1.147.716,93*	*3.389.286,00*	*3.389.286,00*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 61 INVERSIONS EN EDIFICIS I ALTRES CONSTRUCCIONS	**2.241.569,07**	**1.147.716,93**	**3.389.286,00**	**3.389.286,00**	**100%**	**0,00**	**0%**
6200001	Inversions en maquinària, instal·lacions i utillatge	6.461.246,08	397.145,51	6.858.391,59	6.858.391,59	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 620 Inversions maquinària, instal·lacions i utillatge	*6.461.246,08*	*397.145,51*	*6.858.391,59*	*6.858.391,59*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 62 INVERSIONS EN MAQUINÀRIA, INSTAL.LACIONS I UTILLATGE	**6.461.246,08**	**397.145,51**	**6.858.391,59**	**6.858.391,59**	**100%**	**0,00**	**0%**
6400001	Inversions en mobiliari i estris per compte propi	468.412,89	744.437,61	1.212.850,50	1.173.677,98	97%	-39.172,52	-3%
	CONCEPTE 640 Inversions en mobiliari i estris	*468.412,89*	*744.437,61*	*1.212.850,50*	*1.173.677,98*	*97%*	*-39.172,52*	*-3%*
	ARTICLE 64 INVERSIONS EN MOBILIARI I ESTRIS	**468.412,89**	**744.437,61**	**1.212.850,50**	**1.173.677,98**	**97%**	**-39.172,52**	**-3%**
6500001	Inversions en equips de procés de dades	1.878.303,64	0,00	1.878.303,64	1.562.174,38	83%	-316.129,26	-17%
	CONCEPTE 650 Inversions en equips de procés de dades i telecomunicacions	*1.878.303,64*	*0,00*	*1.878.303,64*	*1.562.174,38*	*83%*	*-316.129,26*	*-17%*
	ARTICLE 65 INVERSIONS EQUIPS PROCÉS DE DADES I TELECOMUNICACIONS	**1.878.303,64**	**0,00**	**1.878.303,64**	**1.562.174,38**	**83%**	**-316.129,26**	**-17%**
6700001	Inversions en altre immobilitzat material	159.861,20	0,00	159.861,20	77.279,50	48%	-82.581,70	-52%
	CONCEPTE 670 Inversions en altre immobilitzat material	*159.861,20*	*0,00*	*159.861,20*	*77.279,50*	*48%*	*-82.581,70*	*-52%*
	ARTICLE 67 INVERSIONS EN ALTRE IMMOBILITZAT MATERIAL	**159.861,20**	**0,00**	**159.861,20**	**77.279,50**	**48%**	**-82.581,70**	**-52%**
6800005	Desenvolupament de sistemes d'informació	1.466.822,74	2.221.673,46	3.688.496,20	4.126.379,68	112%	437.883,48	12%
	CONCEPTE 680 Inversions en immobilitzat immaterial	*1.466.822,74*	*2.221.673,46*	*3.688.496,20*	*4.126.379,68*	*112%*	*437.883,48*	*12%*
	ARTICLE 68 INVERSIONS EN IMMOBILITZAT IMMATERIAL	**1.466.822,74**	**2.221.673,46**	**3.688.496,20**	**4.126.379,68**	**112%**	**437.883,48**	**12%**
	CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS	**12.676.215,62**	**4.510.973,51**	**17.187.189,13**	**17.187.189,13**	**100%**	**0,00**	**0%**
8310001	Préstecs i bestretes concedits al personal a curt termini	0,00	589,62	589,62	589,62	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 831 Préstecs i bestretes de qualsevol tipus de deute no doc.en títols valors a curt	*0,00*	*589,62*	*589,62*	*589,62*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 83 CONCESSIÓ DE PRÉSTECS I BESTRETES FORA DEL SECTOR PÚBLIC	**0,00**	**589,62**	**589,62**	**589,62**	**100%**	**0,00**	**0%**
8400001	Dipòsits constituïts	0,00	1.255,00	1.255,00	1.255,00	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 840 Dipòsits constituïts	*0,00*	*1.255,00*	*1.255,00*	*1.255,00*	*100%*	*0,00*	*0%*
8410001	Fiances constituïdes	0,00	21.563,43	21.563,43	21.563,43	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 841 Fiances constituïdes	*0,00*	*21.563,43*	*21.563,43*	*21.563,43*	*100%*	*0,00*	*0%*
	ARTICLE 84 CONSTITUCIÓ DE DIPÒSITS I FIANCES	**0,00**	**22.818,43**	**22.818,43**	**22.818,43**	**100%**	**0,00**	**0%**
	CAPÍTOL 8. VARIACIÓ ACTIUS FINANCERS	**0,00**	**23.408,05**	**23.408,05**	**23.408,05**	**100%**	**0,00**	**0%**
9110001	Cancel·lació de préstecs i altres crèdits en euros del sector públic a curt termini	0,00	0,00	0,00	4.458,17	0%	4.458,17	100%
	CONCEPTE 911 Cancel·lació de préstecs i altres crèdits en euros del SP a curt term.	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*4.458,17*	*0%*	*4.458,17*	*100%*
9120002	Reemborsament de préstecs i bestretes atorgades per altres administracions a llarg termini	14.311.278,20	0,00	14.311.278,20	14.311.278,20	100%	0,00	0%
	CONCEPTE 912 Cancel·lació de préstecs i altres crèdits en euros	*14.311.278,20*	*0,00*	*14.311.278,20*	*14.311.278,20*	*100%*	*0,00*	*0%*
9130001	Cancel·lació de préstecs i altres crèdits en euros d'ens de fora del SP a curt termini	0,00	0,00	0,00	10.160.338,68	0%	10.160.338,68	100%
	CONCEPTE 913 Cancel·lació préstecs fora sector públic curt termini	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*10.160.338,68*	*0%*	*10.160.338,68*	*100%*
	ARTICLE 91 AMORTITZACIÓ DE PRÉSTECS I ALTRES CREDITS EN EUROS	**14.311.278,20**	**0,00**	**14.311.278,20**	**24.476.075,05**	**171%**	**10.164.796,85**	**71%**
9400001	Devolució de fiances rebudes	0,00	0,00	0,00	14.910,13	0%	14.910,13	100%
	CONCEPTE 940 Devolució fiances rebudes	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*14.910,13*	*0%*	*14.910,13*	*100%*
	ARTICLE 94 DEVOLUCIÓ DE FIANCES I DIPÒSITS	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**14.910,13**	**0%**	**14.910,13**	**100%**
	CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	**14.311.278,20**	**0,00**	**14.311.278,20**	**24.490.985,18**	**171%**	**10.179.706,98**	**71%**
	TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES	**474.644.146,61**	**27.091.255,35**	**501.735.401,96**	**510.345.094,15**	**102%**	**8.609.692,19**	**2%**

Hospital Clínic de Barcelona

Memòria corresponent a
l'exercici anual acabat
el 31 de desembre de 2017

1. ACTIVITAT DEL CLÍNIC

L'Hospital Clínic de Barcelona (en endavant, el Clínic o l'Hospital), és un consorci integrat en el sector públic de la Generalitat de Catalunya i adscrit al Departament de Salut, dotat de personalitat jurídica plena i independent dels seus membres, per a la consecució dels seus objectius concurrents d'interès públic. La finalitat del Clínic és prestar serveis sanitaris, socio-sanitaris i socials i de desenvolupament del coneixement, així com la participació en programes de promoció i rehabilitació de la salut, prevenció de malalties, docència i investigació. Així mateix, el Clínic té la condició d'hospital universitari públic.

L'Hospital va ser creat el 1906 sota la titularitat i el finançament de l'Administració de l'Estat, junt amb d'altres Administracions locals (l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Universitat de Barcelona). Els Reials Decrets de 10 d'octubre de 1952 i 21 de juliol de 1955, convalidats per la Llei de 17 de juliol de 1956, van regular el règim organitzatiu i els recursos econòmics de l'Hospital Clínic, així com les normes per al nou règim i funcionament de l'hospital.

En data 1 de gener de 2008 es va fer efectiu el traspàs de les funcions i serveis de l'Administració de l'Estat relatius a l'Hospital Clínic de Barcelona, segons estableix el Reial Decret 1267/2007, de 24 de setembre (BOE núm.230), el Decret 8/2008, de 21 de gener (DOGC núm. 5056) i l'Acord Complementari número 1, de 14 de juliol de 2008. Aquest acord de traspàs estableix un import anual en concepte de cost efectiu i un import com a únic lliurament i sense que s'incorpori al cost efectiu, tal i com es descriu a la Nota 2.2.

La Llei 2/2014, del 27 de gener de 2014, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic establia, a la seva Disposició Addicional Quarta, que *"s'autoritza el Govern a iniciar el procés per a dotar l'Hospital Clínic de Barcelona de personalitat jurídica com a consorci integrat per l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona. En els òrgans de govern i de direcció del consorci s'ha de garantir la presència, amb caràcter minoritari, del coneixement clínic de l'hospital. El consorci es denomina «Hospital Clínic de Barcelona» i té per objectiu la realització de les activitats assistencial, docent i de recerca en salut pròpies de l'Hospital, i també la gestió patrimonial dels béns immobles afectats a aquestes activitats."* També indicava que el consorci se subrogaria en tots els béns, drets i deures de l'antic Hospital Clínic i Provincial de Barcelona originats fins al moment en què es faci efectiva la transformació de la seva naturalesa jurídica i en el conveni de serveis assistencials subscrit entre l'Hospital Clínic de Barcelona i el Servei Català de la Salut, amb subjecció al règim vigent en cada moment. Per últim, se subrogaria també en les relacions laborals dels treballadors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i seria íntegrament responsable de les obligacions de qualsevol mena, incloses les laborals, tributàries i de seguretat social, anteriors a la subrogació.

En data 22 de juliol de 2015 es publica al DOGC l'acord de govern de 14 de juliol pel que s'autoritza a la creació del consorci Hospital Clínic de Barcelona i s'aproven els seus estatuts.

El nou consorci Hospital Clínic de Barcelona està integrat pel Servei Català de la Salut, al qual resta adscrit, i per la Universitat de Barcelona. En aplicació de la Llei 2/2014 abans esmentada es reconeix així mateix als professionals en medicina i infermeria de l'Hospital Clínic de Barcelona la seva participació en la governança del nou consorci mitjançant l'atribució de la potestat per nomenar membres que els representin al seu màxim òrgan de govern.

Aquesta fórmula de gestió persegueix facilitar una organització que, dins el marc d'autonomia de gestió propi de les entitats del sector públic de la salut, compleixi, des de criteris de màxima exigència de qualitat i eficiència, les funcions que ha vingut desenvolupant l'Hospital Clínic de Barcelona en matèria d'activitat sanitària i sociosanitària, docent, d'investigació i innovació sanitària i donant compliment prioritari a l'activitat encarregada en el marc del sistema de salut de cobertura pública.

Paral·lelament a l'aprovació de la proposta d'Acord de Govern, se signen els convenis de col·laboració que regulen la constitució del consorci, així com l'adscripció dels béns demanials de la Universitat de Barcelona al Consorci Hospital Clínic de Barcelona.

En concret, en data 22 de juliol de 2015 se signa el conveni de col·laboració regulador de la transformació de l'actual entitat Hospital Clínic i Provincial de Barcelona en el nou consorci, el qual estableix els pactes entre les parts interessades per ordenar-lo en el marc de la previsió de successió universal, i s'enfoca sobre diferents àmbits funcionals: recursos personals, béns i drets de naturalesa patrimonial, continuïtat de l'activitat, etc.

En la mateixa data es signa l'altre conveni de col·laboració, regulador de l'adscripció de béns demanials de la Universitat de Barcelona al consorci Hospital Clínic de Barcelona, que preveu les condicions per garantir la utilització de forma gratuïta d'infraestructures fonamentals per al compliment adequat de les funcions del Clínic (veure nota 6).

El pressupost d'ingressos del Clínic prové bàsicament dels ingressos propis de les seves activitats, majoritàriament derivades dels acords amb el CatSalut (veure Nota 11), rendes del seu patrimoni, donacions, ajuts i altres recursos.

El pressupost del Clínic està inclòs en la Llei 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'exercici 2017, atès que es tracta d'una entitat que forma part del sector administracions públiques segons els criteris establerts pel sistema europeu de comptes (SEC/2010). Com a entitat pertanyent al sector públic de la Generalitat de Catalunya, li són d'aplicació, entre d'altres, les disposicions normatives de caràcter general següents:

- Llei de pressupostos i de mesures administratives de la Generalitat de Catalunya de cada exercici.

- Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya.

- Decret legislatiu 1/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya

- Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, Reial decret 817/2009, de 8 de maig, que desenvolupa parcialment l'esmentada llei, i Reial decret 1098/2001, el qual aprova el reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques, i modificacions posteriors a aquestes disposicions.

- Instruccions del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i entitats fiscalitzadores.

- Instruccions conjuntes de la Intervenció General, la DG de Pressupostos i la DG de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, de 15 de juliol de 2009, sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades entitats del Sector Públic de Catalunya.

- Resta de normativa de caràcter general i normativa específica de la Generalitat de Catalunya.

2. BASES DE PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS

D'acord amb el que preveuen les Normes d'elaboració dels Comptes Anuals, en relació a la Memòria, no s'inclouen ni complimenten aquells apartats que en la informació que s'hi sol·licita no sigui significativa o aplicable.

2.1 Imatge fidel

Els comptes anuals adjunts han estat obtinguts dels registres comptables del Clínic i es presenten d'acord amb el RD 1514/2007 pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat, modificat per el Reial

Decret 602/2016, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del Clínic, i dels fluxos d'efectiu produïts durant el corresponent exercici. Aquests comptes anuals, que han estat formulats per la Direcció del Clínic, es sotmetran a l'aprovació del Consell de Govern, i s'estima que seran aprovats sense cap modificació.

Marc normatiu d'informació financera aplicable al Clínic

Aquests comptes anuals s'han formulat per la Direcció del Clínic d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable, el qual és el que s'estableix en:

a) Codi civil de Catalunya i la restant legislació mercantil.

b) Pla General de Comptabilitat aprovat pel Real Decret 1514/2007 i les seves adaptacions sectorials.

c) Les normes d'obligat compliment aprovades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes en el desenvolupament del Pla General de Comptabilitat i les seves normes complementaries.

d) Instruccions del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i entitats fiscalitzadores.

e) Instruccions conjuntes de la Intervenció General, la DG de Pressupostos i la DG de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, de 15 de juliol de 2009, sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades entitats del Sector Públic de Catalunya.

f) Les lleis i decrets descrits en la Nota anterior.

g) La resta de normativa comptable espanyola i catalana que resulti d'aplicació.

2.2 Empresa en funcionament

En l'any 2005, i dins del procés de traspàs del Clínic a la Generalitat de Catalunya, es va constituir una Comissió de Govern, sent el seu principal objectiu fins que no es formalitzés el traspàs, l'elaboració d'un Pla Estratègic i d'empresa per al període 2006-2010, aprovat per la Junta de Patronat el 18 de setembre de 2006, en el que es van definir les línies estratègiques de futur.

Amb data 1 de gener de 2008, tal i com establia el Real Decret 1267/2007, de 24 de setembre, es va fer efectiu el traspàs del Clínic de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya. Aquest traspàs va suposar que la Generalitat de Catalunya assumia des d'aquesta data totes les funcions i serveis, així com els mitjans patrimonials i els crèdits pressupostaris relatius al Clínic i la seva majoria dels òrgans de govern de l'Entitat.

Com a conseqüència d'aquest traspàs, el Clínic s'integra dins l'àmbit de les entitats que conformen el sector públic de la Generalitat de Catalunya, i el seu pressupost queda inclòs a la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a cada exercici, dins l'àmbit subjectiu de Consorcis.

L'acord de traspàs va establir que l'Administració de l'Estat transferirà a la Generalitat de Catalunya els imports següents:

- Un import anual de 75 milions d'euros en concepte de cost efectiu de les funcions i serveis traspassats de l'Hospital Clínic i que s'integra al fons de suficiència, per tal de garantir l'equilibri d'explotació de cada exercici.

- La quantitat de 110 milions d'euros com a únic lliurament i sense que s'incorpori al cost efectiu. Aquesta quantitat es destinarà al sanejament financer de l'hospital i a les noves inversions tal i com s'estableix en l'acord complementari primer, i es liquidarà d'acord amb les anualitats següents: 10 milions per a l'exercici 2008, i 25 milions cada any des del 2009 fins el 2012.

Tot i que el Clínic ha presentat pèrdues recurrents en els últims exercicis i que ha vingut presentant un fons de maniobra negatiu, la Direcció del Clínic ha aplicat el principi de l'empresa en funcionament en la formulació dels comptes anuals de l'exercici 2017 com a conseqüència dels factors següents:

- Els pressupostos de l'entitat per a l'exercici 2018 mostren un resultat equilibrat.

- El Clínic realitza una activitat que es considera imprescindible dins el sistema sanitari.

- L'aportació única de l'acord de traspàs es va destinar en part, a la reducció de l'endeutament, i per tant s'havia assolit una millora del seu equilibri patrimonial.

- L'ampliació de la carència anual sense interessos en relació al deute ajornat amb la Seguretat Social anterior al 31 de desembre de 1994, a l'empara de la disposició addicional 30ª de la Llei 41/1994, de 30 de desembre, de Pressupostos de l'Estat.

- El Clínic té imports no disposats en el factoring amb entitats de crèdit i en la centralització de tresoreria amb la Generalitat de Catalunya tal i com es detalla en les Notes 14.1 i 17.

- La Direcció del Clínic considera que si fos necessari, comptaria amb el recolzament de la Generalitat de Catalunya i del Servei Català de la Salut per poder disposar dels recursos suficients per la continuïtat de la seva activitat.

2.3 Principis comptables no obligatoris aplicats

No s'han aplicat principis comptables no obligatoris. Addicionalment, la Direcció ha formulat aquests comptes anuals, tot considerant la totalitat dels principis i normes comptables d'aplicació obligatòria que tinguin un efecte significatiu en aquests comptes anuals. No hi ha cap principi comptable que, essent obligatori, hagi deixat d'aplicar-se.

2.4 Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa

En els comptes anuals del Clínic s'han utilitzat ocasionalment judicis i estimacions realitzats per la Direcció del Clínic per quantificar alguns dels actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que hi figuren registrats. Bàsicament, aquestes estimacions es refereixen a:

- La vida útil dels actius intangibles, immobilitzats materials i inversions immobiliàries (veure les Notes 4.1, 4.2 i 4.3).

- El càlcul del deteriorament dels actius intangibles, immobilitzats materials i inversions immobiliàries (veure les Notes 4.1, 4.2 i 4.3).

- El càlcul del deteriorament dels actius financers (veure la Nota 4.5.1).

- Les hipòtesis emprades en el càlcul actuarial dels passius per pensions i altres compromisos amb el personal, en aplicació dels convenis col·lectius (veure la Nota 13).

- El càlcul de les provisions per obligacions amb el personal (veure les Notes 13 i 19.4).

- Les estimacions per compromisos derivats del finançament i dels estatuts del Consorci de Gestió Corporació Sanitària (veure Nota 17).

- L'estimació del valor de la construcció de la caserna de bombers en el marc dels acords establerts amb l'Ajuntament de Barcelona en relació al "Pla especial de Reparcel·lació dels equipaments dels solars dels carrers Provença-Casanova-Passatge mercat del Ninot-Villarroel (Antigua Caserna bombers Eixample) i Consell de Cent-Borrell- Diputació- Viladomat (Antic solar Germanetes)", segons convenis de dates 16 de maig de 2006 i 4 de novembre de 2009 (veure Nota 13).

- Les estimacions derivades d'obligacions procedents de litigis en curs (Veure Nota 13).

Malgrat que aquests judicis i estimacions s'han realitzaten funció de la millor informació disponible sobre els fets analitzats a 31 de desembre de 2017 i 2016, és possible que esdeveniments (fets econòmics, canvis de normativa, etc.) que puguin tenir lloc en el futur obliguin a modificar-los (a l'alça o a la baixa) en propers exercicis, la qual cosa es realitzaria, si s'escau, de manera prospectiva.

2.5 Comparació de la informació

La informació continguda en aquesta memòria referida a l'exercici 2017 es presenta, a efectes comparatius amb la informació de l'exercici 2016.

2.6 Agrupació de partides

Determinades partides del balanç de situació, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de canvis en el patrimoni net i de l'estat de fluxos d'efectiu es presenten de manera agrupada per facilitar la seva comprensió, si bé, en la mesura que sigui significativa, s'ha inclòs la informació desagregada a les corresponents notes de la memòria.

2.7 Canvis en criteris comptables

Durant l'exercici 2017 no s'han produït canvis en criteris comptables significatius respecte els criteris aplicats en l'exercici 2016.

2.8 Correccions d'errors

Durant l'exercici 2017, la Direcció de l'entitat ha procedit a regularitzar el saldo deutor amb l'Ajuntament de Barcelona per import de 11.954 milers d'euros (veure nota 16.1).

3. APLICACIÓ DEL RESULTAT

La proposta de distribució del resultat positiu de l'exercici per part de la Direcció del Clínic i que se sotmetrà a l'aprovació del Consell de Govern és la següent:

	Milers d'Euros
Bases de repartiment:	
Pèrdues i guanys	5.431
	5.431
Distribució:	
Romanent	5.431
	5.431

4. NORMES DE REGISTRE I VALORACIÓ

Les principals normes de valoració utilitzades pel Clínic en l'elaboració dels seus comptes anuals per a l'exercici 2017 i 2016, d'acord amb les establertes pel Pla General de Comptabilitat, han estat les següents:

4.1 Immobilitzat intangible

L'immobilitzat intangible es valora inicialment pel seu preu d'adquisició o cost de producció. Posteriorment es valora al seu cost minorat per la corresponent amortització acumulada i, si s'escau, per les pèrdues per deteriorament que hagi experimentat. Aquests actius s'amortitzen en funció de la seva vida útil.

L'immobilitzat intangible correspon principalment a aplicacions informàtiques, així com els costos produïts en l'adquisició i desenvolupament de software, dels que destaquen els projectes d'implantació en SAP i llicències de software. Els costos de manteniment de les aplicacions informàtiques es registren en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què es produeixen. L'amortització de les aplicacions informàtiques es realitza aplicant el mètode lineal a raó d'un 20% anual. No obstant l'anterior, la inversió (veure la Nota 5) relacionada amb el mòdul de gestió hospitalària SAP-ISH s'amortitza en un període de deu anys, al considerar-se que degut a les característiques i parametritzacions pròpies del mateix, tan la vida útil com els beneficis que s'esperen obtenir del mateix son superiors al període en que s'amortitzen la resta d'aplicacions informàtiques.

4.2 Immobilitzat material

L'immobilitzat material adquirit fins el 31 de desembre de 1983 es va comptabilitzar amb abonament al compte de "Fons social", basant-se en un estudi de valoració realitzat per una empresa d'experts independents (veure la Nota 6), degut a que fins a aquesta data, el Clínic comptabilitzava les compres dels elements del immobilitzat material com despeses de l'exercici.

Immobilitzat material adquirit a partir de l'1 de gener de 1984

L'immobilitzat material es valora inicialment pel seu preu d'adquisició o cost de producció, i posteriorment es minora per la corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament, si n'hi hagués, conforme al criteri esmentat a la Nota 4.1.

Les despeses de conservació i manteniment dels diversos elements que composen l'immobilitzat material s'imputen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què es produeixen. Per contra, els imports invertits en millores que contribueixen a augmentar la capacitat o eficiència o a allargar la vida útil d'aquests béns es registren com a major cost d'aquests.

Si s'escau, per a aquells immobilitzats que necessiten un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús, els costos capitalitzats inclouen les despeses financeres que s'hagin meritat abans de la posada en funcionament del bé i que hagin estat girades pel proveïdor o corresponguin a préstecs o un altre tipus de finançament aliè, específic o genèric, directament atribuïble a la seva adquisició o fabricació.

El Clínic amortitza el seu immobilitzat material seguint el mètode lineal, en funció dels anys de vida útil estimada dels diferents elements, segons el detall següent:

	Percentatges d'amortització
Construccions	2%
Instal·lacions tècniques	6%
Maquinària i utillatge	10% – 25%
Mobiliari	10%
Altre immobilitzat material	12% – 16%

4.3 Inversions immobiliàries

L'epígraf "Inversions Immobiliàries" del balanç de situació recull els valors de terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen, bé per explotar-los en règim de lloguer, bé per obtenir una plusvàlua en la seva venda, com a conseqüència dels increments que es produeixin en el futur en els seus respectius preus de mercat.

Aquests actius es valoren d'acord amb els criteris indicats a la Nota 4.2, relativa a l'immobilitzat material.

Deteriorament de valor d'actius intangibles, materials i inversions immobiliàries

Sempre que hi hagi indicis de pèrdua de valor, el Clínic procedeix a estimar mitjançant el denominat "test de deteriorament" la possible existència de pèrdues de valor que redueixin el valor recuperable dels seus actius intangibles i materials a un import inferior al del seu valor en llibres.

L'import recuperable es determina com el major import entre el valor raonable menys els costos de venda i el valor en ús.

En relació a l'anàlisi de deteriorament efectuat pels actius registrats en l'epígraf "Inversions immobiliàries – Terrenys i construccions", el criteri utilitzat pel Clínic ha estat calcular el seu valor raonable utilitzant les taxacions efectuades per experts independents en l'exercici 2017. En conseqüència, el Clínic ha procedit a registrar un deteriorament per un import inferior a un miler d'euros (Nota 7), el qual ha estat compensat per subvencions, donacions i llegats de capital traspassats com a ingrés al resultat de l'exercici (Nota 12.3), al procedir els citats actius de donacions, herències i llegats. La informació més significativa d'aquests actius i d'aquest deteriorament és la següent:

- Els actius deteriorats corresponen a immobles la finalitat dels quals és l'arrendament a tercers.

- El criteri utilitzat per determinar el valor raonable ha estat en base a les taxacions realitzades en l'exercici 2017 per experts independents. El valor d'aquesta taxació es considerat el valor raonable i, en cas que el valor net comptable de cadascun d'aquests actius sigui superior a la taxació del mateix es procedeix al deteriorament pel diferencial entre ambdós valors.

Pel que fa referència al deteriorament que es va efectuar en l'exercici 2012 pels actius registrats en l'epígraf "Immobilitzats materials – Immobilitzat en curs", la Direcció del Clínic va elaborar un informe d'anàlisi de les actuacions realitzades en exercicis anteriors per a la construcció del nou edifici hospitalari d'acord amb el nou context econòmic i pressupostari als efectes de la seva valoració econòmic-patrimonial. Com a conseqüència de l'informe, el Clínic va procedir a registrar un deteriorament per un import total de 1.575 milers d'euros (Nota 6), amb contrapartida "Deteriorament i resultats per alienacions d'Immobilitzat " del compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2012. En l'exercici 2015, la Direcció del Clínic va revisar les condicions de les actuacions procedint a registrar un deteriorament addicional de 1.624 milers d'euros respectivament, el que va suposar la totalitat de l'import. En l'any 2017 no s'ha considerat modificar l'import.

4.4 Arrendaments

Els arrendaments es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les seves condicions es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari substancialment els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. Els altres arrendaments es classifiquen com a arrendaments operatius.

Arrendaments financers

Es consideren operacions d'arrendament financer aquelles en què els riscos i beneficis que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari, qui, habitualment, té l'opció d'adquirir-lo en finalitzar el contracte, en les condicions acordades en formalitzar-se l'operació.

En l'actualitat el Clínic no té contractes d'arrendament financer.

Arrendaments operatius

Arrendador operatiu

Els ingressos i les despeses derivats dels acords d'arrendament operatiu es carreguen al compte de pèrdues i guanys a l'exercici en què es meriten.

Així mateix, el cost d'adquisició del bé arrendat es presenta en el balanç conforme a la seva naturalesa, incrementat per l'import dels costos del contracte directament imputables, els quals es reconeixen com a despesa en el termini del contracte, aplicant el mateix criteri utilitzat per al reconeixement dels ingressos de l'arrendament.

Qualsevol cobrament o pagament que es pugui realitzar en contractar un arrendament operatiu es

tractarà com un cobrament o pagament anticipat que s'imputarà a resultats al llarg del període de l'arrendament, a mesura que es cedeixin o rebin els beneficis de l'actiu arrendat.

Arrendatari operatiu

Les despeses derivades dels acords d'arrendament operatiu es carreguen al compte de pèrdues i guanys en l'exercici en què es meriten.

4.5 Instruments financers

4.5.1 Actius financers

Classificació

Els actius financers que posseeix el Clínic es classifiquen en les categories següents:

a) Préstecs i partides a cobrar: Actius financers originats en la venda de béns o en la prestació de serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o els que, en no tenir un origen comercial, no siguin instruments de patrimoni ni derivats i els cobraments dels quals siguin de quantia fixa o determinable i no es negociïn en un mercat actiu. Aquests inclouen les fiances i dipòsits constituïts corresponents al compliment de les clàusules contractuals de diversa tipologia.

b) Inversions en el patrimoni d'empreses del grup, associades i multigrup: Es consideren empreses del grup aquelles vinculades amb el Clínic per una relació de control, i empreses associades aquelles sobre les quals el Clínic exerceix una influència significativa.

Valoració inicial

Els actius financers es registren inicialment al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de la transacció que siguin directament atribuïbles.

Valoració posterior

Els préstecs i partides a cobrar, així com les fiances i dipòsits constituïts es valoren pel seu cost amortitzat.

Les inversions en empreses del grup, associades i multigrup es valoren pel seu cost, minorat, si s'escau, per l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament. Aquestes correccions es calculen com la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable, entès aquest com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió. Excepte millor evidència de l'import recuperable, es considera el patrimoni net de l'entitat participada, corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració (incloent-hi el fons de comerç, si n'hi hagués).

Almenys al tancament de l'exercici, el Clínic realitza un test de deteriorament pels actius financers que no estan registrats a valor raonable. Es considera que hi ha evidència objectiva de deteriorament, si el valor recuperable de l'actiu financer és inferior al seu valor en llibres. Quan es produeix, el registre d'aquest deteriorament es registra en el compte de pèrdues i guanys.

En particular, i respecte a les correccions valoratives relatives als deutors comercials i altres comptes a cobrar, el criteri utilitzat pel Clínic per calcular les corresponents correccions valoratives, es basa en un anàlisi específic per a cada deutor considerant l'antiguitat dels saldos i diferenciant la naturalesa del compte a cobrar segons es tracta de particulars, entitats assistencials o mútues.

Baixa

El Clínic dóna de baixa els actius financers quan expiren o s'han cedit els drets sobre els fluxos d'efectiu del corresponent actiu financer i s'han transferit substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, com ara en vendes en ferm d'actius, cessions de crèdits comercials en operacions de factoring

sense recurs, en les quals l'empresa no reté cap risc de crèdit ni d'interès, les vendes d'actius financers amb pacte de recompra pel seu valor raonable o les titulitzacions d'actius financers en les quals l'empresa cedent no reté finançaments subordinats, ni concedeix cap tipus de garantia, ni assumeix cap altre tipus de risc.

Per contra, el Clínic no dóna de baixa els actius financers, i reconeix un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, en les cessions d'actius financers en les quals es retingui substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, com ara el descompte d'efectes, el factoring amb recurs, les vendes d'actius financers amb pactes de recompra a un preu fix o al preu de venda més un interès i les titulitzacions d'actius financers en les quals l'empresa cedent reté finançaments subordinats o un altre tipus de garanties que absorbeixen substancialment totes les pèrdues esperades.

4.5.2 Passius financers

Són passius financers aquells dèbits i partides a pagar que té el Clínic i que s'han originat en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o també aquells que sense tenir un origen comercial, no puguin ser considerats com a instruments financers derivats.

Els dèbits i partides a pagar es valoren inicialment al valor raonable de la contraprestació rebuda, ajustada pels costos de la transacció directament atribuïbles. Amb posterioritat, aquests passius es valoren d'acord amb el seu cost amortitzat. El Clínic dóna de baixa els passius financers quan s'extingeixen les obligacions que els han generat.

El Clínic registra en l'epígraf "Proveïdors" del balanç de situació adjunt els proveïdors comercials i els proveïdors d'immobilitzat.

4.6 Existències

Les existències es valoren inicialment al menor import entre, el seu preu d'adquisició, cost de producció o valor net realitzable. Els descomptes comercials, les rebaixes obtingudes, altres partides similars i els interessos incorporats al nominal dels dèbits s'inclouen en la determinació del preu d'adquisició.

Els treballs en curs corresponen en la seva major part a treballs realitzats per compte d'altres i es valoren al preu d'adquisició, que inclou el cost dels materials incorporats, la mà d'obra i les despeses directes de fabricació.

En l'assignació de valor als seus inventaris, el Clínic utilitza el mètode del Preu Mig Ponderat.

El Clínic efectua les oportunes correccions valoratives i les reconeix com una despesa en el compte de pèrdues i guanys quan el valor net realitzable de les existències sigui inferior al seu preu d'adquisició (o al seu cost de producció).

4.7 Transaccions en moneda estrangera

La moneda funcional utilitzada per el Clínic és l'euro. Conseqüentment, les operacions en altres divises diferents de l'euro es consideren denominades en moneda estrangera i es registren segons els tipus de canvi vigent en les dates de les operacions.

Al tancament de l'exercici, els actius i passius monetaris denominats en moneda estrangera es converteixen aplicant el tipus de canvi en la data del balanç de situació. Els beneficis o pèrdues posats de manifest s'imputen directament al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què es produeixen.

4.8 Impostos sobre beneficis

El Clínic gaudeix de l'exempció total a l'Impost sobre Societats que l'article 9 del Text Refós de la Llei de l'Impost de Societats vigent preveu per, entre d'altres, les entitats públiques encarregades de la gestió de la Seguretat Social, així com les entitats de dret públic d'anàleg caràcter als organismes autònoms de les comunitats autònomes.

En conseqüència, el Clínic gaudeix de l'exempció total a l'Impost sobre Societats pel que fa als resultats i increments de patrimoni derivats de la realització de les seves activitats.

4.9 Ingressos i despeses

Els ingressos i les despeses s'imputen en funció del criteri de meritació, és a dir, quan es produeix el corrent real de béns i serveis que aquests representen, amb independència del moment en què es produeixi el corrent monetari o financer que se'n deriva. Aquests ingressos es valoren pel valor raonable de la contraprestació rebuda, deduïts descomptes i impostos.

Pel que fa als ingressos per prestació de serveis, aquests es reconeixen considerant el grau de realització de la prestació a la data de balanç, sempre que el resultat de la transacció pugui ser estimat amb fiabilitat.

Els interessos rebuts d'actius financers es reconeixen utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu. En qualsevol cas, els interessos d'actius financers meritats amb posterioritat al moment de l'adquisició es reconeixen com ingressos al compte de pèrdues i guanys.

4.10 Provisions i contingències

La Direcció del Clínic en la formulació dels comptes anuals diferencia entre:

a) Provisions: Saldos creditors que cobreixen obligacions actuals derivades de successos passats, la cancel·lació de les quals és probable que originin una sortida de recursos, però que resulten indeterminats quant al seu import i/o moment de cancel·lació.

b) Passius contingents: Obligacions possibles sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització futura de les quals està condicionada al fet que ocorri, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de la Entitat.

Els comptes anuals recullen totes les provisions respecte a les quals s'estimi que hi ha probabilitat d'atendre una obligació. Els passius contingents no es reconeixen en els comptes anuals, sinó que s'informa sobre aquests a les notes de la memòria, en la mesura que no siguin considerats com a remots.

Les provisions es valoren pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari per cancel·lar o transferir l'obligació, tenint en compte la informació disponible sobre l'esdeveniment i les seves conseqüències, i els ajustos que sorgeixin per l'actualització d'aquestes provisions es registren com una despesa financera conforme es va meritant.

La compensació a rebre d'un tercer en el moment de liquidar l'obligació, sempre que no hi hagi dubtes que aquest reemborsament serà percebut, es registra com a actiu, excepte en el cas que hi hagi un vincle legal pel qual s'hagi exterioritzat part del risc, i en virtut del qual la Entitat no estigui obligada a respondre; en aquesta situació, la compensació es tindrà en compte per estimar l'import pel qual, si s'escau, figurarà la corresponent provisió.

4.11 Indemnitzacions per acomiadament i salaris de tràmit

D'acord amb la legislació vigent, el Clínic està obligat al pagament d'indemnitzacions a aquells empleats amb els quals, sota determinades condicions, rescindeixi les seves relacions laborals. Per tant, les indemnitzacions per acomiadament susceptibles de quantificació raonable es registren com a despesa a l'exercici en què s'adopta la decisió de l'acomiadament i es crea una expectativa vàlida envers tercers.

A 31 de desembre de 2017 el Clínic té registrada una provisió per indemnització per acomiadament i salaris de tràmit de 407 milers d'euros (208 milers d'euros a 31 de desembre de 2016).

4.12 Elements patrimonials de naturalesa mediambiental

Es consideren actius de naturalesa mediambiental els béns que són utilitzats de manera duradora en l'activitat del Clínic, la finalitat principal dels quals és la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient, incloent-hi la reducció o eliminació de la contaminació futura de les operacions de l'Entitat.

Aquests actius es troben valorats, igual que qualsevol actiu material, a preu d'adquisició o cost de producció conforme al criteri esmentat a la Nota 4.2.

La resta de despeses relacionades amb el medi ambient, diferents d'aquelles realitzades per l'adquisició d'actius, es consideren despesa de l'exercici.

En referència a les possibles contingències que en matèria mediambiental poguessin produir-se, la Direcció del Clínic considera que aquestes es troben suficientment cobertes amb les pòlisses d'assegurança de responsabilitat civil i altres assegurances que tenen subscrites.

4.13 Compromisos per pensions

El Clínic té assumit el compromís per retribucions a llarg termini al personal de prestació definida amb els seus empleats. Aquests compromisos són aplicables en base al "Conveni Col·lectiu General" i al "Conveni Col·lectiu Associació Professional del Comitè de Delegats Mèdics", els quals estableixen una retribució en forma de vacances o retribució monetària, a elecció del treballador, per aquells cessaments a partir dels 60 anys.

El Clínic, a partir de la realització anual d'un estudi actuarial per part d'un expert independent, registra a l'epígraf "Provisions a llarg termini", del passiu del balanç de situació adjunt, el valor actual dels compromisos de prestació definida, nets del valor raonable dels actius que compleixen els requisits per ser considerats com a "actius afectes" i del "cost per serveis passats" de retribucions post-ocupació no reconegut, si s'escau.

Les variacions en els saldos de balanç es reconeixen en els comptes de pèrdues i guanys de l'exercici en què es produeixen, excepte els "guanys i les pèrdues actuarials" (diferències existents entre les hipòtesis actuarials prèvies i la realitat i en canvis d'hipòtesis actuarials), que s'imputen directament al patrimoni net, i es reconeixen com a reserves.

4.14 Subvencions, donacions i llegats

Per a la comptabilització de les subvencions, donacions i llegats rebuts, el Clínic segueix els criteris següents:

a) Subvencions, donacions i llegats de capital no reintegrables: es valoren pel valor raonable de l'import o el bé concedit, en funció de si són de caràcter monetari o no, i s'imputen a resultats en proporció a la dotació a l'amortització efectuada en el període per als elements subvencionats o, si s'escau, quan es produeixi la seva alienació o correcció valorativa per deteriorament, a excepció de les rebudes de consellers que si es destinen específicament a aportació es registren directament en els fons propis.

b) Subvencions de caràcter reintegrables: mentre tinguin el caràcter de reintegrables es comptabilitzen com a passius.

c) Subvencions d'explotació: s'abonen a resultats en el moment en que es concedeixen, excepte si es destinen a finançar dèficit d'explotació d'exercicis futurs; en aquest cas s'imputaran en aquests exercicis. Si es concedeixen per finançar despeses específiques, la imputació es realitzarà a mesura que es meritin les despeses finançades.

En la presentació de les xifres incloses en els comptes anuals corresponents a l'exercici 2016, el Clínic ha considerat les instruccions i aclariments que es desprenen de l'Ordre EHA/733/2010 així com les "Instruccions conjuntes de la Intervenció General, de la DG de Pressupostos i la DG de la Generalitat de Catalunya, de 15 de juliol de 2009", sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades

entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya.

El Clínic registra les subvencions, donacions i llegats dins del "Patrimoni Net" en el moment que aquestes compleixen amb la condició de no reintegrables, és a dir, les condicions establertes per la seva concessió, i no existeixen dubtes raonables sobre la recepció de la subvenció, donació o llegat. En cas contrari, són registrades en el passiu corrent i no corrent, fins el moment en que adquireixin la condició de no reintegrables.

Els imports registrats pel Clínic en l'epígraf "Subvencions, donacions i llegats" corresponen a subvencions, donacions i llegats de capital no reintegrables per immobles procedents principalment de donacions i per inversions en actius subvencionats.

4.15 Operacions amb vinculades

A efectes de presentació de les comptes anuals, es consideren entitats del Grup, multigrup i associades les següents:

Entitats del Grup, multigrup i associades
Consorci de Gestió, Corporació Sanitària
Barnaclínic, S.A.
Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer
Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica
Fundació Privada Institut d'Alta Tecnologia – PRBB
Consorci d'Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra (CAPSBE)
Institute for Global Health of Barcelona (IS GLOBAL)
Generalitat de Catalunya
Universitat de Barcelona

El Clínic realitza totes les seves operacions amb vinculades a valors de mercat. Addicionalment, els preus de transferència es troben suportats, per la qual cosa es considera que no hi ha riscos significatius per aquest aspecte, dels quals puguin derivar-se passius de consideració en el futur.

Amb data 1 de juny de 2010 el Govern de la Generalitat de Catalunya va acordar les mesures complementàries a les previstes en el Decret llei 3/2010, de 29 de maig, en matèria de despeses de funcionament, transferències, inversions, millora de l'eficiència en l'àmbit del sector públic de la Generalitat i lluita contra el frau fiscal, acordant la dissolució del Consorci de Gestió, Corporació Sanitària en el marc de la creació del nou Consorci del Clínic durant l'exercici 2011. Al tancament de l'exercici 2017, l'esmentat procés de dissolució no s'ha produït i no s'estima que es porti a termini en els propers 12 mesos.

En data 27 de novembre de 2013 la Junta del Patronat de l'entitat vinculada Fundació Privada Transplant Services Foundation acordà la cessió global de tots els seus actius i passius al Banc de Sang i Teixits i la dissolució i liquidació de la Fundació amb efectes 31 de desembre de 2013 i amb la condició suspensiva que el Protectorat l'autoritzi, fet que es va produir en el mes de febrer de l'any 2014. A 31 de desembre de 2013, el Clínic mantenia amb aquesta Fundació un préstec participatiu per import de 1.365 milers d'euros així com un saldo comercial a cobrar per import d'1.953 milers d'euros. En aquest sentit, en data 18 de desembre de 2013 es signa el Conveni entre el Clínic com a principal creditor de la Fundació i el Banc de Sang i Teixitis, amb l'objectiu de constituir i regular l'Aliança Estratègica per la prestació coordinada de les activitats de promoció, obtenció, processament, validació, distribució i control de l'aplicació de teixits humans, així com la col·laboració en recerca i desenvolupament de l'àrea de la teràpia tissular, activitats que fins a 31 de desembre de 2013 prestava la Fundació. Aquest conveni va entrar en vigor a partir de la data de presa d'efecte de la dissolució i cessió global d'actius i passius de la Fundació. En la clàusula vuitena del citat conveni s'acorden els principals termes pel retorn dels imports corresponents al préstec participatiu i el deute comercial de la Fundació abans esmentats. En conseqüència, a 31 de desembre de 2017, el Clínic manté els imports a cobrar amb el Banc de Sang i Teixits, i ha procedit a regularitzar els imports pendents en base a les previsions actuals de cobrament que sorgeixen del citat Conveni (veure nota 9.2).

5. IMMOBILITZAT INTANGIBLE

El moviment produït durant els exercicis 2017 i 2016 en els diferents comptes d'immobilitzat intangible i de les seves corresponents amortitzacions acumulades ha estat el següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros			
Cost	**Saldo inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo final**
Propietat industrial	6	-	-	6
Aplicacions informàtiques	38.775	4.169	(86)	42.858
Total cost	**38.781**	**4.169**	**(86)**	**42.864**

	Milers d'Euros			
Amortització acumulada	**Saldo inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo final**
Propietat industrial	(6)	-	-	(6)
Aplicacions informàtiques	(29.109)	(3.079)	-	(32.188)
Total amortització acumulada	**(29.115)**	**(3.079)**	**-**	**(32.194)**

	Milers d'Euros			
Total immobilitzat intangible	**Saldo inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo final**
Cost	38.781	4.169	(86)	42.864
Amortització acumulada	(29.115)	(3.079)	-	(32.194)
Total net	**9.666**	**1.090**	**(86)**	**10.670**

Exercici 2016

	Milers d'Euros			
Cost	**Saldo inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo final**
Propietat industrial	6	-	-	6
Aplicacions informàtiques	38.088	4.205	(3.518)	38.775
Total cost	**38.094**	**4.205**	**(3.518)**	**38.781**

	Milers d'Euros			
Amortització acumulada	**Saldo inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo final**
Propietat industrial	(6)	-	-	(6)
Aplicacions informàtiques	(29.979)	(2.612)	3.482	(29.109)
Total amortització acumulada	**(29.985)**	**(2.612)**	**3.482**	**(29.115)**

	Milers d'Euros			
Total immobilitzat intangible	**Saldo inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo final**
Cost	38.094	4.205	(3.518)	38.781
Amortització acumulada	(29.985)	(2.612)	3.482	(29.115)
Total net	**8.109**	**1.593**	**(36)**	**9.666**

Les addicions més significatives de l'exercici 2017 de l'epígraf "Aplicacions informàtiques" corresponen a Projectes de l'aplicació SAP, llicències i softwares, a la contrucció de la Web del Portal Salud i a la instal·lació de software per a la Nova Xarxa Wi-Fi a l'Hospital.

Al 31 de desembre de 2017 i 2016, els elements de l'immobilitzat intangible totalment amortitzats i en ús són els següents:

Elements totalment amortitzats	Milers d'Euros 2017	2016
Propietat industrial	6	6
Aplicacions informàtiques	23.342	21.057
Total	**23.348**	**21.063**

A 31 de desembre de 2017 i 2016 no existeixen indicis que ens portin a pensar que s'ha d'efectuar un deteriorament en els actius intangibles del Clínic.

6. IMMOBILITZAT MATERIAL

El moviment produït durant els exercicis 2017 i 2016 en els diferents comptes d'immobilitzat material i de les seves corresponents amortitzacions acumulades ha estat el següent:

Exercici 2017

Cost	Milers d'Euros Saldo inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Traspassos	Saldo final
Terrenys	81.672	-	-	-	81.672
Edificis i Construccions	127.162	-	(12)	1.785	128.935
Instal·lacions Tècniques	101.733	-	(43)	1.928	103.618
Maquinaria i utillatge	108.593	2.217	(2.100)	-	108.710
Mobiliari	21.124	1.114	(56)	-	22.182
Equips per al procés de la informació i elements de transport	23.002	1.653	(1)	-	24.654
Immobilitzat en curs	7.000	8.191	-	(3.713)	11.478
Total cost	**470.286**	**13.175**	**(2.212)**	**-**	**481.249**

Amortització acumulada	Milers d'Euros Saldo inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Traspassos	Saldo final
Edificis i Construccions	(34.102)	(2.567)	5	-	(36.664)
Instal·lacions Tècniques	(54.081)	(5.498)	31	-	(59.548)
Maquinaria i utillatge	(85.803)	(5.985)	2.087	-	(89.701)
Mobiliari	(16.242)	(1.061)	55	-	(17.248)
Equips per al procés de la informació i elements de transport	(19.386)	(1.111)	1	-	(20.496)
Total cost	**(209.614)**	**(16.222)**	**2.179**	**-**	**(223.657)**

Deterioraments	Milers d'Euros Saldo inicial	Addicions o dotacions	Traspassos	Saldo final
Deterioraments immobilitzat en curs	**(6.472)**	**-**	**-**	**(6.472)**

Total Immobilitzat material	Milers d'Euros				
	Saldo inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Traspassos	Saldo final
Cost	470.286	13.175	(2.212)	-	481.249
Amortització acumulada	(209.614)	(16.222)	2.179	-	(223.657)
Deterioraments	(6.472)	-	-	-	(6.472)
Total net	**254.200**	**(3.047)**	**(33)**	**-**	**251.120**

Exercici 2016

Cost	Milers d'Euros				
	Saldo inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Traspassos	Saldo final
Terrenys	81.672	-	-	-	81.672
Edificis i Construccions	125.145	-	-	2.017	127.162
Instal·lacions Tècniques	98.712	8	-	3.013	101.733
Maquinaria i utillatge	105.539	6.159	(3.105)	-	108.593
Mobiliari	19.866	1.272	(14)	-	21.124
Equips per al procés de la informació i elements de transport	24.730	1.448	(3.176)	-	23.002
Immobilitzat en curs	7.164	4.866	-	(5.030)	7.000
Total cost	**462.828**	**13.753**	**(6.295)**	**-**	**470.286**

Amortització acumulada	Milers d'Euros				
	Saldo inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Traspassos	Saldo final
Edificis i Construccions	(31.580)	(2.522)	-	-	(34.102)
Instal·lacions Tècniques	(48.694)	(5.387)	-	-	(54.081)
Maquinaria i utillatge	(82.470)	(6.412)	3.079	-	(85.803)
Mobiliari	(15.265)	(990)	13	-	(16.242)
Equips per al procés de la informació i elements de transport	(21.388)	(1.173)	3.175	-	(19.386)
Total cost	**(199.397)**	**(16.484)**	**6.267**	**-**	**(209.614)**

Deterioraments	Milers d'Euros			
	Saldo inicial	Addicions o dotacions	Traspassos	Saldo final
Deterioraments immobilitzat en curs	**(6.472)**	**-**	**-**	**(6.472)**

Total Immobilitzat material	Milers d'Euros				
	Saldo inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Traspassos	Saldo final
Cost	462.828	13.753	(6.295)	-	470.286
Amortització acumulada	(199.397)	(16.484)	6.267	-	(209.614)
Deterioraments	(6.472)	-	-	-	(6.472)
Total net	**256.959**	**(2.731)**	**(28)**	**-**	**254.200**

La valoració realitzada per experts independents del immobilitzat incorporat el 31 de desembre de 1983 va ser la següent:

	Milers d'Euros
Edificis i altres construccions	10.648
Maquinaria, elements de transport i altre immobilitzat material	15.740
Cost total	**26.388**
Amortització total	**(5.673)**
Valor net	**20.715**

Dins els epígrafs "Terrenys" i "Edificis i Construccions", s'inclou el valor de la finca i de l'immoble on el Clínic desenvolupa la seva activitat (edifici ubicat entre els carrers Villarroel, Casanova, Còrsega i Provença de Barcelona), d'acord amb la valoració efectuada per experts independents l'any 1983.

Amb data 13 de maig de 2009, el Clínic va sol·licitar a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, la informació suport en relació amb el registre d'aquests immobles, així com la formalització de la cessió d'ús gratuïta per tal d'adequar la utilització d'aquests béns a l'ús i les finalitats pròpies de l'Hospital.

La Universitat de Barcelona va iniciar en l'exercici 2009 les actuacions corresponents per tal d'aprovar l'esmentada cessió per part dels seus òrgans de govern i formalitzar-la posteriorment amb el Clínic, fet que es va produir amb l'adscripció a títol gratuït de l'edifici on s'ubica la seu principal i on realitza les seves activitats, mitjançant un conveni regulador de data 22 de juliol de 2015 (veure nota 1). El sòl corresponent a aquest edifici es va valorar en 58.038 milers d'euros per experts independents. L'anomenada adscripció es constitueix per un termini indefinit i està subjecta a una sèrie de condicions d'utilització dels béns adscrits detallades en el conveni signat entre ambdues parts:

- *"El Consorci Hospital Clínic de Barcelona podrà fer ús dels béns objecte d'adscripció sempre i quan els destini a la realització d'activitats assistencials, de recerca, innovació o docència en l'àmbit de la salut i, en general, al desenvolupament de totes aquelles funcions contemplades als seus Estatuts, sigui directament, a través d'entitats instrumentals o amb les que estableixi els oportuns acords al respecte, o a través de qualsevol altra de les fórmules de gestió admeses en dret. Qualsevol utilització per a una activitat diferent requerirà de l'autorització prèvia, escrita i expressa dels òrgans competents de la UB.*

- *Es reconeixen al Consorci Hospital Clínic de Barcelona les màximes facultats relatives a la possessió dels béns objecte d'adscripció i plena autonomia en la seva gestió patrimonial, amb els únics límits derivats del present conveni regulador i de la titularitat dominical corresponent a la UB."*

Les altes més significatives de l'exercici 2017 de l'epígraf "Maquinària i utillatge", per un total de 2.217 milers d'euros, corresponen principalment a l'Arc Quirúrgic de Gamma Alta per import de 180 milers d'euros i un Làser Co2 Quirúrgic import de 87 milers d'euros. D'altra banda, s'han donat de baixa elements per valor de 2.100 milers d'euros, que principalment són un Equip d'Angioradiologia per import de 755 milers d'euros, un Ecocardiògarf per import de 120 milers d'euros i una Digitalitzadora de Radiologia per 102 milers d'euros.

L'immobilitzat en curs traspassat a l'exercici 2017 als epígrafs "Edificis i Construccions" i "Instal·lacions tècniques" per import de 3.714 milers d'euros correspon principalment a la reforma de la tercera planta d'Urgències per import de 1.042 milers d'euros, la reforma del Quiròfan 7 per import de 276 milers d'euros, la reforma de l'Àrea Med. Admin. de l'Institut Clínic de Medicina i dermatologia (ICMiD) per import de 233 milers d'euros i a l'instal·lació de la Wi-Fi per import de 175 milers d'euros.

Els anys 2017 i 2016 la totalitat del Pla d'Inversions ha estat finançat via cash-flow.

La política del Clínic és formalitzar pòlisses d'assegurances per cobrir els possibles riscos als quals estan subjectes els diversos elements del seu immobilitzat material. Al tancament de l'exercici 2017 i 2016 no hi havia dèficit de cap cobertura relacionat amb aquests riscos.

Al 31 de desembre de 2017 i 2016, els elements de l'immobilitzat material totalment amortitzats i en ús són els següents:

Elements totalment amortitzats	Milers d'Euros	
	2017	2016
Instal·lacions Tècniques	20.901	19.368
Maquinaria, instrum., i utillatge	65.760	55.718
Mobiliari	12.192	10.316
Altre Immobilitzat	17.350	16.469
Total	**116.203**	**101.871**

7. INVERSIONS IMMOBILIÀRIES

El moviment produït durant els exercicis 2017 i 2016 en els diferents comptes d'inversions immobiliàries i en les seves corresponents amortitzacions acumulades i deterioraments ha estat el següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros			
Cost	**Saldo Inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo Final**
Terrenys	9.047	-	-	9.047
Edificis i construccions	6.562	-	-	6.562
Total cost	**15.609**	**-**	**-**	**15.609**

	Milers d'Euros			
Amortització acumulada	**Saldo Inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo Final**
Edificis i construccions	(1.475)	(131)	-	(1.606)
Total amortització acumulada	**(1.475)**	**(131)**	**-**	**(1.606)**

	Milers d'Euros			
Deterioraments	**Saldo Inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo Final**
Total deterioraments	**(4.249)**	**(1)**	**-**	**(4.250)**

	Milers d'Euros			
Total Inversions immobiliàries	**Saldo Inicial**	**Addicions o dotacions**	**Baixes o reduccions**	**Saldo Final**
Cost	15.609	-	-	15.609
Amortització acumulada	(1.475)	(131)	-	(1.606)
Deterioraments	(4.249)	(1)	-	(4.250)
Total net	**9.885**	**(132)**	**-**	**9.753**

Exercici 2016

Cost	Milers d'Euros			
	Saldo Inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Saldo Final
Terrenys	9.047	-	-	9.047
Edificis i construccions	6.562	-	-	6.562
Total cost	**15.609**	**-**	**-**	**15.609**

Amortització acumulada	Milers d'Euros			
	Saldo Inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Saldo Final
Edificis i construccions	(1.344)	(131)	-	(1.475)
Total amortització acumulada	**(1.344)**	**(131)**	**-**	**(1.475)**

Deterioraments	Milers d'Euros			
	Saldo Inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Saldo Final
Total deterioraments	**(4.243)**	**(6)**	**-**	**(4.249)**

Total Inversions immobiliàries	Milers d'Euros			
	Saldo Inicial	Addicions o dotacions	Baixes o reduccions	Saldo Final
Cost	15.609	-	-	15.609
Amortització acumulada	(1.344)	(131)	-	(1.475)
Deterioraments	(4.243)	(6)	-	(4.249)
Total net	**10.022**	**(137)**	**-**	**9.885**

Les inversions incloses en aquest epígraf del balanç de situació són les següents:

- Inversions en terrenys: C/ Gran Via 534, C/ Navas de Tolosa 339, C/ Sardenya 361, Passatge Prunera 6, C/ Aldana 11, C/ Empúries 9, aparcaments C/ Urgell 156 de Barcelona, C/ Montseny 63-71 (Hospitalet de Llobregat), C/ Moragas i Barret 63 i aparcament C/Moragas i Barret 54 (Pineda de Mar), C/ San Bartolomé (Santa Margarida de Montbui), C/ Cabo García (Almoines – Valencia) i Finca Rústica Sant Joan Despí.

- Inversions en Edificis i Construccions: Pisos C/ Gran Via 534, C/ Navas de Tolosa 339, i C/ Sardenya 361, Passatge Prunera 6, C/ Aldana, 11 i C./ Empúries, 9 i aparcament C/ Urgell de Barcelona , C/ Montseny 63-71 (Hospitalet de Llobregat), C/ Moragas i Barret 63 i aparcament C/Moragas i Barret 54 (Pineda de Mar), C/ Sant Bartolomé 2 a 26 (Santa Margarida de Montbui), C/ Cabo García (Almoines – Valencia) i pàrquing SABA.

Les inversions immobiliàries del Clínic corresponen a immobles destinats majoritàriament a la seva explotació en règim de lloguer. La major part d'aquests actius estan subvencionats.

A l'exercici 2017 i 2016 els ingressos derivats de rendes provinents de les inversions immobiliàries propietat del Clínic han estat de 313 i 361 milers d'euros, i les despeses d'explotació per tots els conceptes relacionats amb aquestes van ser 70 i 64 milers d'euros, respectivament.

Al tancament de l'exercici 2017 i 2016 no hi havia cap tipus de restricció per a la realització de noves inversions immobiliàries ni pel cobrament dels ingressos derivats d'aquestes, ni tampoc en relació amb els recursos obtinguts d'una possible alienació. No hi ha actius en l'epígraf "Inversions immobiliàries" totalment amortitzats al 31 de desembre de 2017 i 2016.

Al tancament de l'exercici 2017 el Clínic ha procedit a registrar una pèrdua per deteriorament de terrenys,

edificis i construccions per import inferior al miler d'euros (6 milers d'euros a l'exercici 2016), en base a taxacions efectuades en els exercicis 2017 i 2016 per experts independents, com a conseqüència de l'evolució del mercat immobiliari en aquests exercicis. Aquests actius procedeixen de donacions rebudes en exercicis anteriors i són regularitzats anualment en base al test de deteriorament que efectua el Clínic. Així doncs, aquesta pèrdua per deteriorament ha estat compensada per la subvenció de capital associada als esmentats actius registrant el corresponent ingrés en els exercicis 2017 i 2016, en l'epígraf "Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres".

A 31 de desembre de 2017 i 2016 no existeixen indicis que ens portin a pensar en que s'ha d'efectuar un deteriorament addicional en les inversions immobiliàries del Clínic.

La política del Clínic és formalitzar pòlisses d'assegurances per cobrir els possibles riscos als quals estan subjectes els diversos elements del seu immobilitzat immobiliari. Al tancament de l'exercici 2017 i 2016 no hi havia dèficit de cap cobertura relacionat amb aquests riscos.

8. ARRENDAMENTS

8.1 Arrendaments financers

Al tancament de l'exercici 2017 el Clínic, en la seva condició d'arrendatari financer, no té reconeguts actius arrendats ni deute financer corresponent a aquests.

8.2 Arrendaments operatius

El Clínic com a arrendador

Al tancament de l'exercici 2017 i 2016 el Clínic té contractat amb els arrendataris les següents quotes d'arrendament mínimes, d'acord amb els actuals contractes en vigor, sense tenir en compte la repercussió de despeses comunes, increments futurs per IPC, ni actualitzacions futures de rendes pactades contractualment:

Arrendaments operatius	Milers d'Euros	
	Valor Nominal	
Quotes mínimes	2017	2016
Menys d'un any	1.006	1.073
Entre un i cinc anys	5.031	5.364
Més de cinc anys	5.031	5.364
Total	**11.068**	**11.801**

En la seva posició d'arrendador, els contractes d'arrendament operatiu més significatius del Clínic al tancament dels exercicis 2017 i 2016 corresponen bàsicament als establerts amb les entitats vinculades, Consorci Atenció Primària Salut Barcelona Esquerra, Barnaclínic, S.A., Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica i IDIBAPS i amb tercers Saba Aparcaments, S.A., Altima Serveis Funeraris, Serveis Funeraris i Banc de Sang i Teixits.

El Clínic com a arrendatari

Al tancament dels exercicis 2017 i 2016, el Clínic té contractades amb els arrendadors les següents quotes d'arrendament mínimes, d'acord amb els actuals contractes en vigor, sense tenir en compte la repercussió de despeses comunes, increments futurs per IPC, ni actualitzacions futures de rendes pactades contractualment:

Arrendaments operatius Quotes mínimes	Milers d'Euros Valor Nominal 2017	 2016
Menys d'un any	306	218
Entre un i cinc anys	1.674	1.088
Més de cinc anys	1.674	1.088
Total	**3.654**	**2.394**

En la seva posició d'arrendatari, els contractes d'arrendament operatiu més significatius que té el Clínic al tancament dels exercicis 2017 i 2016 són els corresponents als immobles dels carrers Rosselló 138 i 189, i Ignasi Iglesias (magatzem de Cornellà de Llobregat). A final de l'exercici 2017, es signa contractes d'arrendament corresponents als immobles dels carrers Casanova, 153 i Còrcega, 173.

L'import de les quotes d'arrendament operatius reconegudes respectivament com a despesa i ingrés als exercicis 2017 i 2016 son les següents:

	Milers d'Euros			
	2017		2016	
	Ingressos	Despeses	Ingressos	Despeses
Arrendaments operatius	1.001	516	1.075	551
Total	**1.001**	**516**	**1.075**	**551**

9. INVERSIONS FINANCERES

9.1 Inversions en empreses del Grup i associades a llarg termini

El saldo dels comptes de l'epígraf "Inversions en empreses del Grup i associades a llarg termini" al tancament dels exercicis 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros					
	2017			2016		
Categories	Instruments de Patrimoni	Crèdits i altres	Total	Instruments de Patrimoni	Crèdits i altres	Total
Participació Barnaclínic, S.A.	183	-	183	183	-	183
Total	**183**	**-**	**183**	**183**	**-**	**183**

Les participacions a empreses del grup corresponen, principalment, a una participació del 70% en el capital social de Barnaclínic, S.A. A 31 de desembre de 2017 no s'han preparat comptes anuals consolidats donat que l'impacte de consolidar no seria en cap cas significatiu.

9.2 Inversions financeres a llarg termini

El saldo dels comptes de l'epígraf "Inversions financeres a llarg termini" a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros					
	2017			2016		
Categories	Instrum. de Patrimoni	Crèdits i altres	Total	Instrum. de Patrimoni	Crèdits i Altres	Total
Instruments de patrimoni i crèdits a tercers:						
Inversions financeres en instruments de patrimoni	150	-	150	150	-	150
Crèdits a tercers	-	2.485	2.485	-	1.759	1.759
Deterioraments	-	(100)	(100)	-	(100)	(100)
Total	**150**	**2.385**	**2.535**	**150**	**1.659**	**1.809**
Deutors a llarg termini:						
Administracions Públiques deutores a llarg termini	-	66.743	66.743	-	78.698	78.698
Total	**-**	**66.743**	**66.743**	**-**	**78.698**	**78.698**
Total inversions financeres a llarg termini	**150**	**69.128**	**69.278**	**150**	**80.357**	**80.507**

L'epígraf de Crèdits a tercers a 31 de desembre de 2017, incorpora principalment els dos crèdits a cobrar amb el Banc de Sang i Teixits (BST) per import total de 1.464 milers d'euros (veure Nota 4.15), així com el crèdit amb l'Institut d'Alta Tecnologia per import de 100 milers d'euros que es troba totalment deteriorat.

La Direcció del Clínic cada exercici avalua la recuperabilitat de les dues operacions que composen l'import a cobrar amb el BST, en base al cash-flow generat pel Pla de negoci de l'activitat subjecte a l'aliança estratègica del banc de teixits.

Addicionalment, a l'exercici 2017 s'ha incorporat en aquest epígraf el crèdit corresponent al valor actual del deute del PAMEM (Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal) per import de 921 milers d'euros, en base al certificat emès per la seva gerència de data 23 de gener de 2018 on es detalla el calendari de pagaments en els propers exercicis, que resten subjectes al cobrament de les aportacions plurianuals de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, segons conveni signat el 03 d'agost de 2017.

L'epígraf "Administracions Públiques deutores a llarg termini" està composat per la part del deute a llarg termini de les entitats que formaven part de l'òrgan de govern del Clínic previ al seu traspàs a la Generalitat de Catalunya en l'exercici 2008, en concret conté el deute històric de l'Ajuntament de Barcelona (veure Nota 16.1).

9.3 Inversions financeres a curt termini

Inversions financeres en empreses del grup i associades a curt termini

Es troben incloses en aquest epígraf les quotes d'IVA pendent de liquidar per les entitats del grup d'IVA a 31 de desembre de 2017 i 2016 per import de 69 i 95 milers d'euros respectivament.

Inversions financeres a curt termini

El saldo dels comptes de l'epígraf "Altres inversions financeres" a 31 de desembre de 2017 i 2016 correspon a fiances i dipòsits constituïts per import de 79 i 136 milers d'euros, respectivament.

El saldo dels comptes de l'epígraf "Crèdits a curt termini" a 31 de desembre de 2017 correspon principalment al traspàs a curt termini del deute històric amb l'Ajuntament de Barcelona per import de 11.954 milers d'euros, que serà liquidat en l'exercici 2018 segons modificació del 2 de desembre de 2016 del conveni de col·laboració signat el 23 de juliol de 2015 amb l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Conté també els saldos a curt termini del préstec amb el Banc de Sang i Teixits i del deute pendent de cobrar del PAMEM, per import de 516 i 747 milers d'euros respectivament.

9.4 Informació sobre naturalesa i nivell de risc dels instruments financers

Informació qualitativa i quantitativa

La gestió dels riscos financers del Clínic està centralitzada en la Direcció Financera, la qual té establerts els mecanismes necessaris per controlar l'exposició a les variacions en el tipus d'interès i tipus de canvi, com també als riscos de crèdit i liquiditat. Tot seguit s'indiquen els principals riscos financers que tenen impacte al Clínic:

Risc de crèdit

El Clínic concentra la major part de la seva activitat amb el Servei Català de la Salut i té contractat amb una entitat de crèdit la cessió de crèdits comercials en operacions de factoring per l'activitat prestada amb aquesta entitat. La naturalesa i solvència d'aquest client juntament amb el fet que no hi hagi una concentració significativa del risc de crèdit amb altres clients, origina que la Direcció del Clínic estimi que el risc de crèdit no és significatiu.

A 31 de desembre del 2017 i 2016, l'Hospital té registrat en l'epígraf de clients del balanç adjunt un deteriorament per crèdits comercials per import de 6.166 i 7.223 milers d'euros, el qual es considera suficient per fer front a possibles comptes a cobrar no recuperables (Nota 19.5).

Risc de liquiditat

El Clínic disposa d'una la pòlissa centralitzada de cash-pooling i de cessions de crèdits comercials en operacions de factoring amb entitats de crèdit, les quals es consideren suficients per fer front a les necessitats de tresoreria en relació a l'activitat realitzada. Aquest finançament merita un tipus d'interès referenciat al Euribor amb un diferencial de prudència financera, en base a la *Resolució de 14 de desembre de 2016, de la Secretaria General del Tresor i Política Financera, per la qual es defineix el principi de prudència financera aplicable a les operacions d'endeutament i derivats de les de les comunitats autònomes i de les entitats locals.*

El risc de liquiditat és la possibilitat que situacions adverses dels mercats de capitals facin que el Clínic no pugui finançar els compromisos adquirits, tant per inversió a llarg termini com per necessitats de capital de treball, o que el Clínic no pugui dur a terme els seus plans de negoci amb fonts de finançament estables.

Per gestionar el risc de liquiditat, el Clínic utilitza diverses mesures preventives:

- L'adequació de la durada i el calendari de finançament mitjançant deute a partir de la tipologia de les necessitats a cobrir.

- La diversificació de les fonts de finançament mantenint un accés als mercats bancaris.

- El manteniment de facilitats creditícies amb flexibilitat suficient per fer front als pagaments de la seva activitat.

Risc de tipus de canvi

Donat que les operacions del Clínic es realitzen principalment en euros, i els comptes de balanç en moneda diferent al euro no són rellevants, el risc de tipus de canvi no és significatiu per al Clínic.

Risc de tipus d'interès

El risc de tipus d'interès és l'impacte en els resultats de pujades dels tipus d'interès que encareixen el cost del deute.

La potencial sensibilitat del patrimoni net a variacions en el tipus d'interès s'estima poc significativa.

10. EXISTÈNCIES

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Productes farmacèutics	5.785	5.985
Material sanitari de consum	3.535	3.033
Material en serveis	2.145	2.093
Productes semiacabats	342	356
Altre material	458	438
Total	**12.265**	**11.905**

L'epígraf "Productes farmacèutics" està format per fàrmacs i medicaments que hi ha als diversos magatzems i sales de quiròfans del Clínic.

L'epígraf "Material en serveis" està composat principalment per material de quiròfan.

11. CLIENTS PER VENDES I PRESTACIÓ DE SERVEIS

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Servei Català de la Salut	72.500	77.264
Trasplantaments a pacients altres comunitats autònomes	-	-
Entitats d'Assistència	8.906	10.280
Mútues d'accident	661	971
Particulars	3.326	2.805
Total clients	**85.393**	**91.320**
Provisió facturació regularització Servei Català de la Salut	15.507	16.273
Provisió facturació Entitats, Mútues, Particulars i Altres	400	117
Provisió per insolvències	(6.166)	(7.223)
Total provisions i cessions de crèdit sense recurs	**9.741**	**9.167**
Total net	**95.134**	**100.487**

11.1 Servei Català de la Salut

La composició del compte a cobrar amb aquesta entitat a 31 de desembre de 2017 i 2016 és la següent:

	Milers d'Euros	
	2017	2016
Servei Català de la Salut	72.500	77.264
Total pendent de facturar SCS	15.507	16.273
Total	**88.007**	**93.537**

La provisió per facturació de la regularització del Servei Català de la Salut a 31 de desembre de 2017 i 2016, per import de 15.507 i 16.273 milers d'euros, respectivament, corresponen principalment a la regularització dels paràmetres d'activitat i tarifes establertes en les clàusules addicionals als contractes de l'exercici 2017.

El compte deutor amb el Servei Català de la Salut està composat principalment per la totalitat de les factures pendents de cobrament corresponents als mesos de novembre i desembre de l'any 2017.

En el mes de gener del 2018 es van subscriure amb el Servei Català de la Salut (CatSalut) les clàusules 81ª-88ª, del contracte de data 1 de gener de 2012 en relació a la prestació de serveis assistencials per l'activitat d'hospitalització de l'exercici 2017.

En el mes de març del 2018 es va subscriure amb el Servei Català de la Salut (CatSalut) la clàusula 28ª, corresponent al contracte de 1 de gener del 2012 pel que fa a la prestació de serveis de salut mental de l'exercici 2017.

En el mes de març del 2018 es van subscriure amb el Servei Català de la Salut (CatSalut) les clàusules addicionals 20ª –22ª, del contracte marc de l'activitat socio-sanitaria entre l'Hospital Clínic, el Servei Català de la Salut i l'ICASS, de data 1 d'octubre del 2013, de l'exercici 2017.

A data 31 de maig de 2018 resten pendents de signatura les clàusules:

89ª-90ª corresponent al contracte de 1 de gener del 2012 en relació a la prestació de serveis assistencials per l'activitat d'hospitalització de l'exercici 2017.

29ª-32ª, corresponent al contracte de 1 de gener del 2012 pel que fa a la prestació de serveis de salut mental de l'exercici 2017.

12. FONS PROPIS

12.1 Fons social

En els exercicis 2017 i 2016, el Clínic ha aplicat la normativa establerta en la "*Orden EHA/733/2010, de 25 de marzo, por la que se aprueban aspectos contables de empresas públicas que operan en determinadas circunstancias*".
Arran de la transformació jurídica de l'Hospital com a consorci, a l'exercici 2015 es van signat dos convenis amb la Universitat de Barcelona i la Generalitat de Catalunya respectivament, que van tenir efecte en el Fons Social en l'esmentat exercici.

Per una banda, es va enregistrar el patrimoni cedit en adscripció per part de la Universitat de Barcelona per import de 58.038 milers d'euros (veure Nota 6), i per l'altra, es va incorporar l'aportació de capital rebuda per part del la Generalitat de Catalunya per import de 5.801 milers d'euros, que corresponia a l'anualitat del 2015 del conveni de col·laboració signat en data 23 de juliol de 2015.

En l'any 2017 s'ha procedit a l'enregistrament de l'aportació de capital rebuda per la Generalitat corresponent a la citada anualitat, per import de 11.954 milers d'euros (veure Nota 16.1).

12.2 Reserves

La composició de les reserves al 31 de desembre de 2017 i 2016, és la següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	2016
Reserves exercici anterior	**(74.979)**	**(68.521)**
Reserves per pèrdues i guanys actuarials (Nota 13)	647	(1.476)
Regularització deute Ajuntament de Barcelona	(11.954)	(4.982)
	(86.286)	**(74.979)**

Durant l'exercici 2017 s'ha procedit a regularitzar el saldo deutor amb l'Ajuntament de Barcelona per import de 11.954 milers d'euros (veure nota 16.1).

12.3 Subvencions, donacions i llegats rebuts

La informació sobre les subvencions rebudes pel Clínic, que formen part del patrimoni net, com també dels resultats imputats al compte de pèrdues i guanys procedents d'aquestes durant els exercicis 2017 i 2016, és la següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros				
Naturalesa	**Saldo inicial**	**Augments**	**Disminucions**	**Traspassos a Resultats**	**Saldo Final**
Subvencions, donacions i llegats	57.353	215	-	(3.920)	53.648

Exercici 2016

	Milers d'Euros				
Naturalesa	**Saldo inicial**	**Augments**	**Disminucions**	**Traspassos a Resultats**	**Saldo Final**
Subvencions, donacions i llegats	62.367	316	(1.211)	(4.119)	57.353

Les altes de l'exercici 2017 d'aquest epígraf corresponen principalment a equips mèdics per import de 129 milers d'euros.

L'import registrat en concepte de "traspassos a resultats" durant l'exercici 2017 es composa d'un import inferior al miler d'euros atribuïbles a actius procedents de donacions deteriorats (6 milers d'euros durant l'exercici 2016) i 3.919 milers d'euros d'amortitzacions d'actius procedents de donacions (4.114 milers d'euros durant l'exercici 2016) (Notes 6 i 7).

13. PROVISIONS I CONTINGÈNCIES

La informació sobre la composició de les provisions del Clínic a 31 de desembre de 2017 i 2016, és la següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	2016
Obligacions amb el personal	18.361	19.126
Compromisos per la construcció de la nova caserna de bombers (Nota 6)	3.926	3.926
Provisió per riscos legals i laborals	2.088	3.019
Total	**24.375**	**26.071**

Obligacions amb el personal

El Clínic té assumit els compromisos per retribucions a llarg termini amb el personal de prestació definida amb els seus empleats. Aquests compromisos son aplicables en base al "Conveni Col·lectiu General" i al "Conveni Col·lectiu Associació Professional del Comitè de Delegats Mèdics", els quals estableixen una retribució en forma de vacances o retribució monetària, a elecció del treballador, per aquells cessaments a partir dels 60 anys.

L'import registrat en l'epígraf "Provisions a llarg termini" respon al valor actual dels compromisos de prestació definida. Les variacions en els saldos de balanç s'han reconegut en els comptes de pèrdues i guanys de l'exercici en què es produeixen, excepte els guanys i les pèrdues actuarials que s'han imputat directament al patrimoni net.

El valor actual dels compromisos ha estat determinat per actuaris independents qualificats, els quals han aplicat per a la seva quantificació els criteris següents:

- Mètode de càlcul: "Unitat de crèdit projectada", que considera cada any de servei com a generador d'una unitat addicional de dret a les prestacions, valorant cada unitat de forma separada.

- Hipòtesis actuarials utilitzades: Amb caràcter general, les hipòtesis actuarials més significatives que han considerat en els seus càlculs han estat les següents:

Hipòtesis actuarials	Exercici 2017	Exercici 2016
Tipus de descompte	1,75%	1,50%
Inflació	1%	1%
Increment salarial	1,50%	1,50%
Mortalitat	PERMF-2000P	PERMF-2000P
Edat de jubilació	65 anys per a Conveni General i 67,6 per a Conveni Metges	

Els moviments que s'han produït, durant l'exercici 2017 i 2016, en els compromisos assumits amb els empleats per l'Entitat i en el valor dels passius que els cobreixen, en milers d'euros, es presenten tot seguit:

Exercici 2017

	Milers d'Euros						
	Saldo inicial	Cost de servei de l'exercici (Nota 19.4)	Despeses financeres per actualització provisions (Nota 19.6)	Guanys actuarials (Nota 12.2)	Pagaments de prestacions	Cost de jubilació parcial amb renúncia	Saldo final
Compromisos amb el personal	19.126	991	278	(647)	(1.053)	(334)	18.361

Exercici 2016

	Milers d'Euros						
	Saldo inicial	Cost de servei de l'exercici (Nota 19.4)	Despeses financeres per actualització provisions (Nota 19.6)	Guanys actuarials (Nota 12.2)	Pagaments de prestacions	Cost de jubilació parcial amb renúncia	Saldo final
Compromisos amb el personal	17.755	908	349	1.476	(962)	(400)	19.126

Compromisos per la construcció de la nova caserna de bombers

L'import de 3.926 milers d'euros correspon a la provisió com a conseqüència de l'estimació efectuada del compromís d'assumir el cost de l'execució de l'obra de la futura caserna de bombers que formarà part del nou edifici a construir en el carrer Provença, segons l'acord establert entre el Clínic i l'Ajuntament de Barcelona en data 16 de maig de 2006, i que s'integra en l'operació de reparcel·lació voluntària de les propietats "Germanetes" i "Caserna de bombers Eixample" formalitzada en escriptura pública l'1 de juliol de 2009 (veure Nota 6).

Provisió per riscos legals i laborals

A 31 de desembre de 2017 i 2016, el Clínic té registrada provisió total de 2.088 i 3.019 milers d'euros, respectivament, per atendre les obligacions corresponents a litigis en curs, judicis pendents i altres reclamacions de les quals s'estima probable puguin derivar-se obligacions econòmiques, incloent provisions per litigis amb empleats, així com per acomiadaments per import de 548 milers d'euros (1.193 milers d'euros a 31 de desembre de 2016).

Addicionalment, al tancament de l'exercici 2017 l'Hospital ha enregistrat una provisió per import de 1.024 milers d'euros (1.117 milers d'euros corresponents a 31 de desembre de 2016), corresponent a la jubilació parcial per renúncia d'aquelles persones que s'estima que escolliran vacances en lloc d'una retribució dineària. Aquesta estimació es registra separadament de la provisió pels compromisos per retribucions a llarg termini de prestació definida abans esmentats.

14. PASSIUS FINANCERS

14.1 Passius financers a llarg termini i curt termini

El saldo dels comptes de l'epígraf 'Deutes a llarg termini" al tancament dels exercicis 2017 i 2016, en milers d'euros, es presenta a la nota 16.2 i correspon íntegrament al Deute amb la Seguretat Social. Pel que fa als Deutes a curt termini, el detall és el següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros		
	Límit	**Curt termini**	**Total**
Deutes per operacions de factoring:			
Deutes per operacions de factoring	134.000	36.572	36.572
Total deute amb entitats de crèdit i arrendament financer	**134.000**	**36.572**	**36.572**
Deutes transformables en subvencions		577	577
Fiances rebudes a curt termini		30	30
Total deute altres passius financers		**607**	**607**
Deute a curt termini amb Seguretat Social (nota 16.2)		**13.920**	**13.920**
Total	**134.000**	**51.099**	**51.099**

Exercici 2016

	Milers d'Euros		
	Límit	**Curt termini**	**Total**
Deutes per operacions de factoring:			
Deutes per operacions de factoring	134.000	46.733	46.733
Total deute amb entitats de crèdit i arrendament financer	**134.000**	**46.733**	**46.733**
Deutes transform. en subvencions		235	235
Fiances rebudes a curt termini		45	45
Total deute altres passius financers		**280**	**280**
Deute a curt termini amb Seguretat Social (nota 16.2)		**13.926**	**13.926**
Total	**134.000**	**60.939**	**60.939**

15. SITUACIÓ FISCAL

A 31 de desembre de 2017 el Clínic ha obtingut beneficis per valor de 5.431 milers d'euros (resultat negatiu de 2.760 milers d'euros a 31 de desembre de 2016), si bé, no ha generat cap resultat fiscal, entès com a base imposable de l'Impost, en aplicació de l'exempció total prevista a l'article 9 del Text Refós de la Llei de l'Impost de Societats vigent. En aquest sentit, cal esmentar que no existeix cap diferència (permanent o temporària) entre el resultat comptable i la base imposable de l'exercici. Per altra banda, no s'ha generat cap despesa, ni cap quota a ingressar per l'Impost sobre Societats.

Així mateix, a 31 de desembre de 2017 i 2016, el Clínic no té registrats actius i/o passius per diferències temporàries.

Pel que fa als exercicis pendents de comprovació i a les actuacions inspectores, d'acord amb la

normativa fiscal vigent els impostos no poden considerar-se definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o hagi transcorregut el termini de prescripció de quatre anys. Al tancament de l'exercici 2017 i 2016 la Societat té pendents d'inspecció els exercicis no prescrits per a tots els impostos que li són aplicables. No s'espera que es meritin passius addicionals de consideració per a la societat, com a conseqüència d'una eventual inspecció.

15.1 Informació sobre el període mitjà del pagament a proveïdors

A continuació es detalla la informació sol·licitada per la Disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, de 5 de juliol (modificada a través de la Disposició final segona de la Llei 31/2014, de 3 de desembre) preparada conforme a la Resolució de l'ICAC de 29 de gener de 2016, sobre la informació a incorporar en la memòria dels comptes anuals en relació al període mitjà de pagament a proveïdors en operacions comercials.

D'acord amb el permès en la Disposició addicional única de la Resolució anteriorment comentada, al ser aquest el primer exercici d'aplicació de la mateixa, no es presenta informació comparativa.

	2017
	Dies
Període mitjà de pagament a proveïdors	15
Ràtio d'operacions pagades	50
Ràtio d'operacions pendents de pagament	(5)
	Milers d'euros
Total pagaments realitzats	20.981
Total pagaments pendents	35.917

Conforme a la resolució de l'ICAC, per al càlcul del període mitjà de pagament a proveïdors s'han tingut en compte les operacions comercials corresponents al lliurament de béns o prestacions de serveis meritades des de la data d'entrada en vigor de la Llei 31/2014, de 3 de desembre.

Es consideraran proveïdors, als exclusius efectes de donar la informació prevista en aquesta Resolució, als creditors comercials per deutes amb subministradors de béns o serveis, inclosos en les partides "Proveïdors" i "Proveïdors empreses del grup i associades" del passiu corrent del balanç de situació

S'entén per "Període mitjà de pagament a proveïdors" el període meritat des del lliurament dels béns o la prestació de serveis a càrrec del proveïdor i el pagament material de la operació.

16. SALDOS AMB LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

16.1 Saldos deutors amb les Administracions Públiques

El detall dels saldos deutors a curt termini i a llarg termini amb les Administracions Públiques a 31 de desembre 2017 i 2016 és el següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros	
	Curt Termini	Llarg termini
Administracions Públiques	11.954	66.743
Seguretat Social deutora	-	-
Hisenda pública deutora per retencions practicades	-	-
Total	**11.954**	**66.743**

Exercici 2016

	Milers d'Euros	
	Curt Termini	Llarg termini
Administracions Públiques a llarg termini	11.954	78.698
Seguretat Social deutora	176	-
Hisenda pública deutora per retencions practicades	-	-
Total	**12.130**	**78.698**

Administracions Públiques a llarg i curt termini

El saldo a 31 de desembre de 2017 i 2016 presenta, en l'epígraf d'inversions financeres a llarg i curt termini, el següent detall:

	Milers d'Euros	
	2017	2016
Ajuntament de Barcelona llarg termini	66.743	78.698
Ajuntament de Barcelona curt termini	11.954	11.954
Total Administracions Públiques a llarg i curt termini	**78.697**	**90.652**

Els saldos deutors corresponen a les aportacions de les administracions que participaven en el Clínic abans del seu traspàs a la Generalitat de Catalunya, per a cobrir dèficits d'exercicis anteriors, a data de 31 de desembre de 2017 i 2016. Aquests deutes es registraven per part del Clínic en base als repartiments establerts en els decrets de 10 d'octubre de 1952 i de 21 de juliol de 1955, convalidats amb força de llei per la de 17 de juliol de 1956 (22% el Ministerio de Educación y Cultura; 22% el Ministerio de Sanidad y Consumo; 14% l'Ajuntament de Barcelona i 42% la Diputació de Barcelona).

L'any 1998, el Clínic i l'Ajuntament de Barcelona van subscriure un acord mitjançant el qual aquest últim efectuava una aportació única d'11,3 milions d'euros i es donaven per saldats els seus compromisos d'aportació establerts en les disposicions reguladores indicades en el paràgraf anterior. El Clínic va continuar registrant a càrrec de l'Ajuntament de Barcelona la part dels dèficits i subvencions que corresponien a aquest ens fins l'exercici 2007, essent 121.518 milers d'euros el deute històric pendent a 31 de desembre de 2014.

En data 23 de juliol de 2015, un cop formalitzada la transformació jurídica com a consorci el Govern de la Generalitat de Catalunya va signar un conveni de col·laboració amb l'Hospital Clínic de Barcelona amb l'objecte de finançar l'actiu financer no realitzable pel deute històric per tal de poder aconseguir un equilibri econòmic i pressupostari. Preveu compensar el 83,53% del deute amb l'Ajuntament de Barcelona, articulat via els dos préstecs bilaterals a llarg termini entre la Generalitat de Catalunya i l'Hospital generats pel mecanisme de finançament a proveïdors ICO (veure nota 17).

En aquest sentit, el Departament de Salut, a través del CatSalut, realitza una aportació de capital anual a favor de l'Hospital Clínic de Barcelona fins a un import màxim de 101.440 milers d'euros, autoritzada pel

Govern de la Generalitat mitjançant Acord adoptat en sessió celebrada el dia 14 de juliol de 2015 (veure nota 12).

En data 2 de desembre de 2016 es va signar una modificació del conveni, principalment del termini, de determinades anualitats i del tipus d'interès a aplicar, en base a l'Acord de Govern de data 15 de novembre de 2016. En conseqüència, les aportacions de capital previstes són les següents (en milers d'euros):

Any	Import aportació de capital
2015	5.801
2016	4.982
2017	11.954
2018	11.954
2019	11.954
2020	11.954
2021	11.954
2022	11.954
2023	11.955
2024	6.972
Total	**101.434**

Fins a la finalització de la durada del citat conveni l'any 2024, el Clínic reconeixerà cada anualitat de l'aportació de capital del CatSalut a mida que s'aprovin els pressupostos oficials corresponents, com a fons patrimonial, i minorarà un import equivalent de l'actiu financer fins a la cancel·lació del mateix. En aquest sentit, la Llei 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017 preveu l'aportació de capital de 11.954 milers d'euros per part del Departament de Salut al Clínic.

Aquest conveni també preveu una transferència corrent per part del Catsalut, per tal de compensar la despesa financera derivada dels préstecs abans esmentats, per un import màxim estimat de 3.829 milers d'euros que correspon al 83,53% del total d'interessos previstos, i que s'ajustarà cada any al tipus efectiu liquidat, assumint l'Hospital l'import restant.

Aquestes transferències amb abast pluriennal han estat autoritzades pel Govern de la Generalitat mitjançant Acord adoptat en sessió celebrada el dia 15 de novembre de 2016 i es faran efectives amb la periodificació que s'estableix a continuació (en milers d'euros):

Any	Import transferència corrent
2015	-
2016	717
2017	844
2018	626
2019	524
2020	424
2021	323
2022	222
2023	122
2024	27
Total	**3.829**

Per últim, fer esment que les aportacions de capital i les transferències corrents anuals establertes al conveni podran veure's alterades si es produeixen modificacions en les condicions dels préstecs abans esmentats. La Llei 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2018 preveu la transferència corrent de 626 milers d'euros per part del Departament de Salut al Clínic.

16.2. Saldos creditors amb les Administracions Públiques

El detall dels saldos a llarg termini i curt termini amb les Administracions creditores a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros		
	Curt termini	**Llarg termini**	**Total**
Hisenda Pública per IRPF	5.360	-	5.360
Hisenda Pública per IVA	165	-	165
Organismes Seguretat Social. Deute corrent	5.029	-	5.029
Organismes Seguretat Social. Deute històric	13.920	125.281	139.201
Total	**24.474**	**125.281**	**149.755**

Exercici 2016

	Milers d'Euros		
	Curt termini	**Llarg termini**	**Total**
Hisenda Pública per IRPF	5.481	-	5.481
Hisenda Pública per IVA	96	-	96
Organismes Seguretat Social. Deute corrent	4.739	-	4.739
Organismes Seguretat Social. Deute històric	13.926	125.304	139.230
Total	**24.242**	**125.304**	**149.546**

Durant l'exercici 2017, el Clínic ha enregistrat 165 milers d'euros (96 milers d'euros a l'exercici 2016) pendents de pagament a curt termini corresponents a la liquidació de l'IVA Agregat del mes de desembre, que es van originar atès que les entitats del Grup durant l'exercici 2017 es troben en règim de consolidació d'IVA (Nota 17).

Deute amb la Seguretat Social

El passiu a llarg termini amb la Seguretat Social correspon als deutes generats amb anterioritat al 31 de desembre de 1994, pels quals es va obtenir un aplaçament amb un període de carència inicial de 10 anys sense interessos a l'empara de la disposició addicional 30ª de la Llei 41/1994, de 30 de desembre, de Pressupostos de l'Estat. L'anomenat ajornament, una vegada considerades les modificacions produïdes posteriorment, estableix la concessió d'una moratòria sobre un principal de 140,9 milions d'euros, la condonació de recàrrecs que la Tresoreria General de la Seguretat Social va estimar en 28,2 milions d'euros, i un període d'amortització de 10 anys per la cancel·lació dels deutes a raó de 14 milions d'euros anuals, sent el tipus d'interès zero.

La moratòria i la condonació dels recàrrecs poden quedar sense efecte en el supòsit de què el Clínic no es mantingui al corrent de les obligacions de pagament davant de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

En data 10 de juliol de 2017 ha estat sol·licitada per part del Clínic l'ampliació de la carència de la moratòria que té concedida l'hospital, des de 1 de gener de 1997, segons les previsions de la disposició addicional 30ª de la Llei 41/1994, de 30 de desembre, de Pressupostos de l'Estat, mantenint el període d'amortització fins al màxim de deu anys permès. En data 17 d'octubre de 2017 s'ha resolt l'ampliació de la carència de la moratòria un any més, així com l'ampliació del període de la moratòria fins desembre de 2027.

La Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per l'any 2018 encara no han estat aprovats, per la qual cosa no s'ha pogut efectuar la sol·licitud de l'ampliació de la carència per l'any 2018. Tot i això, el Projecte de Llei de Pressupostos presentat a les Corts Generals en data 3 d'abril de 2018, en la seva Disposició addicional novena preveu que es podrà sol·licitar l'ampliació de la carència concedida a 24 anys, així com l'ampliació de la moratòria concedida fins a un màxim de 10 anys amb amortitzacions anuals.

17. SALDOS AMB ENTITATS DEL GRUP MULTIGRUP I ASSOCIADES

Els saldos amb empreses del Grup al tancament dels exercicis 2017 i 2016, són els següents, en milers d'euros:

Exercici 2017

	Milers d'Euros					
	Saldos comercials		Saldos financers			
	Curt termini		Curt termini		Llarg termini	
	Deutors	Creditors	Deutors, Inv. Financeres temporals i crèdits (Nota 9.3)	Creditors. Deutes amb empreses del Grup	Participacions a empreses del Grup i associades	Creditors, deutes amb empreses del Grup
Consorci de Gestió, Corporació Sanitària	118	32	4	1.492	-	3.060
Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica	318	293	63	-	-	-
Barnaclínic, S.A.	982	15	2	-	183	-
Consorci d'Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra	511	26	-	-	-	-
Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer	168	60	-	-	-	-
Institute for Global Health of Barcelona (IS GLOBAL)	107	13	-	-	-	-
Universitat de Barcelona	7	165	-	-	-	-
Generalitat de Catalunya	-	-	-	26.404	-	79.904
Total	**2.211**	**604**	**69**	**27.896**	**183**	**82.964**

Exercici 2016

	Milers d'Euros					
	Saldos comercials		Saldos financers			
	Curt termini		Curt termini		Llarg termini	
	Deutors	Creditors	Deutors, Inv. Financeres temporals i crèdits (Nota 9.3)	Creditors. Deutes amb empreses del Grup	Participacions a empreses del Grup i associades	Creditors, deutes amb empreses del Grup
Consorci de Gestió, Corporació Sanitària	87	41	-	829	-	3.296
Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica	257	45	93	-	-	-
Barnaclínic, S.A.	1.161	68	2	-	183	-
Consorci d'Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra	367	8	-	-	-	-
Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer	147	50	-	-	-	-
Institute for Global Health of Barcelona (IS GLOBAL)	38	38	-	-	-	-
Universitat de Barcelona	19	129	-	-	-	-
Generalitat de Catalunya	-	-	-	26.398	-	94.215
Total	**2.076**	**379**	**95**	**27.227**	**183**	**97.511**

El Clínic manté un deute total amb la Generalitat de Catalunya de 106.308 milers d'euros, 79.904 a llarg termini i 26.404 milers d euros a curt termini.

En data 10 d'abril del 2012, i als efectes de donar compliment al Reial Decret Llei 7/2012, del 9 de març, que crea el Fons pel finançament dels pagaments als proveïdors, i a l'Acord 6/2012, de 6 de març, del Consejo de Política Fiscal y Financiera, que fixa les línies generals d'un mecanisme extraordinari de finançament per al pagament als proveïdors de les Comunitats Autònomes (ICO), l'Hospital Clínic de Barcelona va enviar a la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya factures de proveïdors per un import de 81.935 milers d'euros, amb la previsió de constitució d'un acord amb la Generalitat de Catalunya. Finalment, les condicions d'aquest acord es van formalitzar en un contracte de préstec bilateral amb data 20 de novembre de 2013. El contracte té venciment el dia 31 d'agost de 2023, merita un interès de mercat i s'amortitza mitjançant 32 pagaments trimestrals, el primer dels quals tindrà lloc el 30 de novembre de 2015 i el darrer el 31 d'agost de 2023.

La Comisión Delegada del Gobierno para Asuntos Económicos (CDGAE) va aprovar amb data 10 d'octubre del 2013, l'entrada en funcionament de la segona fase del mecanisme extraordinari de pagament a proveïdors (ICO) previst en el Reial Decret-Llei 8/2013, de 28 de juny, de mesures urgents contra la morositat de les administracions públiques i de recolzament a entitats locals amb problemes financers. Aquesta nova fase té per objecte les obligacions pendents de pagament, vençudes, líquides i exigibles abans del 31 de maig de 2013. Es va formalitzar en un contracte de préstec bilateral amb la Generalitat de Catalunya amb data 17 de desembre de 2014 per un import de 39.500 milers d'euros. El contracte té venciment el dia 31 de març de 2024, merita un interès de mercat i s'amortitza mitjançant 32 pagament trimestrals, el primer dels quals tindrà lloc el 30 de juny de 2016 i el darrer 31 de març de 2024.

Per últim, fer constància que el Reial decret 17/2014, de 26 de desembre, de mesures de sostenibilitat financera de les comunitats autònomes i entitats locals i altres de caràcter econòmic, en la seva Disposició Addicional Setena, indica que les comunitats autònomes amb préstecs vigents a 31 de desembre de 2014 derivats, entre altres, dels mecanismes de finançament ICO, no faran cap abonament de principal durant l'exercici 2015, i els venciments dels mateixos s'allargaran un exercici. Tot i això, i seguint instruccions rebudes per part de la Generalitat de Catalunya, es va procedir a amortitzar durant l'any 2015, de manera anticipada, 6.945 milers d'euros. Als exercicis 2017 i 2016 l'amortització de principal efectuada ha estat de 14.311milers d'euros i 5.964 milers d'euros, respectivament.

Pel que fa als interessos meritats en l'any 2017, la mateixa Disposició Addicional Setena, estableix que el tipus d'interès queda fixat per a 2017 en el 0,834% anual.

En data 9 de novembre de 2009, la Generalitat de Catalunya i l'Hospital Clínic van subscriure un acord mitjançant el qual l'hospital s'incorporava al nou model de gestió de tresoreria corporativa (Cash-pooling). Com a conseqüència d'aquest acord, el Clínic centralitza la seva operativa amb una única entitat financera (CaixaBanc), i s'integra dins la pòlissa corporativa de crèdit a curt termini de la Generalitat de Catalunya per un total màxim de 16.000 milers d'euros a 31 de desembre de 2017. El saldo d'aquesta pòlissa corporativa de crèdit és de 12.011 milers d'euros a l'any 2017 (12.016 milers d'euros al 2016).

En l'epígraf "Creditors a llarg termini", es registra la previsió de compte a pagar amb el Consorci Gestió Corporació sanitària per import de 3.060 milers d'euros (3.296 milers d'euros al 2016), en relació al finançament dels pressupostos d'aquesta entitat pels exercicis 2008 i 2009. Per aquest mateix concepte al tancament del exercici 2017 en l'epígraf "Creditors a curt termini" es registren 1.493 milers d'euros (829 milers d'euros al 2016) que inclouen principalment la quota a retornar a curt termini per la regularització dels anys 2008 i 2009 de la Diputació de Barcelona i el pagament a compte de la subvenció corrent amb el Consorci de Gestió Corporació Sanitària.

Els saldos comercials responen a les activitats de prestació de serveis realitzats entre societats del grup i es liquidaran d'acord amb els terminis pactats.

18. PERIODIFICACIONS A CURT TERMINI

En l'epígraf "Periodificacions a curt termini" es registra a 31 de desembre de 2017 i 2016, un import de

536 i 677 milers d'euros, respectivament, en concepte de periodificació d'ingressos procedents de diferents convenis amb clients.

19. INGRESSOS I DESPESES

19.1 Import net de la xifra de negocis

La distribució dels ingressos per les activitats corresponent als exercicis 2017 i 2016, segons la seva naturalesa és la següent:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Servei Català de la Salut	440.849	425.164
Entitats vinculades i associades	6.395	7.256
Mútues assistencials	16.598	14.902
Mútues d'accidents i laborals	1.721	2.102
Particulars	2.882	3.120
Recerca	1.960	1.460
Docència	47	38
Altres	2.427	2.426
Total	**472.879**	**456.468**

Així mateix, el detall dels ingressos per serveis prestats per compte del CatSalut durant els exercicis 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Hospitalització	107.349	106.162
Medicació especial	109.455	101.077
Clàusula addicional cost anual efectiu del traspàs	17.469	18.793
Programes d'especial interès	19.070	16.154
Tècniques, tractaments i procediments especials	80.223	77.183
Consultes externs	25.674	25.133
Altres serveis	29.414	30.223
Hospital de dia i cirurgia menor ambulatòria	23.667	21.429
Pròtesis	16.046	16.582
Urgències	12.482	12.428
Total	**440.849**	**425.164**

19.2 Aprovisionaments

Els aprovisionaments dels exercicis 2017 i 2016 corresponen als conceptes següents:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Compres de productes farmacèutics	115.083	110.794
Compres de material sanitari de consum	58.548	55.409
Treballs realitzats per altres empreses	15.104	14.766
Compres d'altres materials	4.915	4.706
Variació d'existències	(374)	(421)
Total	**193.276**	**185.254**

L'epígraf "Compres de productes farmacèutics" està composat per aquells aprovisionaments de fàrmacs i medicaments que el Clínic utilitza per la seva activitat, inclosa la farmàcia hospitalària de dispensació

ambulatòria.

L'epígraf "Compres de material sanitari de consum" està composat principalment per aprovisionaments de pròtesis, material rebutjable, sondes, catèters i reactius.

L'epígraf "Treballs realitzats per altres empreses" està composat per aquells treballs que, formant part del procés de producció propi, són encarregats a altres empreses.

El detall de les compres efectuades pel Clínic durant els exercicis 2017 i 2016, atenent a la seva procedència es la següent:

Exercici 2017

	Milers d'Euros	
	Nacionals	**Intracomun.**
Compres	177.234	939
Treballs realitzats per altres empreses	15.052	45
Detall adquisicions i prestació de serveis	**192.286**	**984**

Exercici 2016

	Milers d'Euros	
	Nacionals	**Intracomun.**
Compres	169.186	1.302
Treballs realitzats per altres empreses	14.677	89
Detall adquisicions i prestació de serveis	**183.863**	**1.391**

19.3 Altres ingressos d'explotació

El detall d'altres ingressos d'explotació dels exercicis 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Ingressos accessoris entitats vinculades i associades	3.750	4.053
Ingressos per arrendaments	313	331
Ingressos serveis suport a altres entitats	1.724	1.109
Subvencions d'explotació	8.961	9.336
Variació existències productes acabats	(14)	121
Sentències judicials i sinistres	113	80
Total	**14.847**	**15.030**

A l'exercici 2017 i 2016 els ingressos derivats de les rendes provinents d'immobles propietat del Clínic han estat de 1.001 i 1.075 milers d'euros respectivament (veure nota 8.2). A l'exercici 2017, 313 milers d'euros d'aquestes rendes es registren en "Ingressos per arrendament" i 688 milers d'euros es registren en "Ingressos serveis suport". A l'exercici 2016, 331 milers d'euros d'aquestes rendes es registren en "Ingressos per arrendament" i 744 milers d'euros es registren en "Ingressos accessoris entitats vinculades i associades".

19.4 Despeses de personal

Despeses de personal del compte de pèrdues i guanys

L'epígraf "Despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2017 i 2016 presenta la següent composició:

	Milers d'Euros	
	2017	2016
Sous i salaris	199.752	198.735
Indemnitzacions	405	286
Seguretat Social a càrrec empresa	55.991	52.972
Altres despeses socials	701	515
Excessos de provisions per retribucions al personal	(634)	(306)
Total	**256.215**	**252.202**

En l'epígraf Sous i salaris es registra a 31 de desembre de 2017 i 2016, el cost de servei de l'exercici 2017 i 2016 pels compromisos per retribucions a llarg termini al personal de prestació definida amb els seus empleats per import de 991 i 908 milers d'euros, respectivament (Nota 13).

L'Hospital Clínic de Barcelona durant el 2015 va retornar als seus treballadors el 24,04% inicial de la paga extraordinària de 2012, per aplicació de l'Acord de Govern 33/2015, de 10 de març, que desenvolupa l'establert a la disposició addicional 12, de la Llei 36/2014, de 26 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat.

En base a l'article U.3 del Reial Decret Llei 10/2015, d'11 de setembre, que autoritza a les entitats del sector públic a retornar durant l'any 2015 el 26,23% de la paga extraordinària de 2012 (addicional al 24,04% autoritzat inicialment). El Clínic va retornar durant el 2016 un 51% de la paga extraordinària i al juliol 2017 ha fet efectiu el 24,96% restant, de manera que s'ha retornat retornat la totalitat de la paga.

L'epígraf de despesa en Indemnitzacions correspon íntegrament a indemnitzacions per acomiadament i de finalització de contracte.

La plantilla mitjana equivalent pels exercicis 2017 i 2016 per categories i sexe ha estat la següent:

Exercici 2017

	Dones	Homes	Total empleats
Alta Direcció	-	1	1
Direcció	4	4	8
Metges	546	574	1.120
Infermeria i auxiliars secundaris	2.032	453	2.485
Administració	506	128	634
Serveis generals	127	136	263
Total	**3.215**	**1.296**	**4.511**

Exercici 2016

	Dones	Homes	Total empleats
Alta Direcció	-	1	1
Direcció	5	6	11
Metges	525	563	1.088
Infermeria i auxiliars secundaris	1.971	436	2.407
Administració	493	130	623
Serveis generals	119	134	253
Total	**3.113**	**1.270**	**4.383**

El nombre de persones empleades a 31 de desembre de 2017 i 2016 distribuït per categories i sexe ha estat el següent:

Exercici 2017

	Dones	Homes	Total empleats
Alta Direcció	-	1	1
Direcció	4	4	8
Metges	579	599	1.178
Infermeria i auxiliars secundaris	2.220	492	2.712
Administració	549	139	688
Serveis generals	129	141	270
Total	**3.481**	**1.376**	**4.857**

Exercici 2016

	Dones	Homes	Total empleats
Alta Direcció	-	1	1
Direcció	5	6	11
Metges	551	575	1.126
Infermeria i auxiliars secundaris	2.226	491	2.717
Administració	535	130	665
Serveis generals	126	147	273
Total	**3.443**	**1.350**	**4.793**

La jornada ordinària de treball ha estat en general de 40 hores setmanals per metges i de 37,5 hores setmanals per a la resta del personal. La distribució per sexes a 31 de desembre de 2017 i de 2016 ha estat un 71% de personal femení i un 29% de personal masculí.

El nombre de persones empleades a 31 de desembre de 2017 i 2016 ha estat de 4.857 i 4.793 respectivament. Addicionalment, el Clínic ha mantingut al llarg dels exercicis 2016 i 2015, una plantilla mitjana equivalent en concepte de suplents de 511 i 493 empleats, respectivament.

El nombre de persones empleades amb discapacitat en 2017 i 2016 es de 131 i 148 respectivament.

Provisions i remuneracions pendents amb el personal del passiu corrent

L'epígraf "Provisions a curt termini" del passiu corrent del balanç de situació adjunt per import de 1.318 milers d'euros (1.106 milers d'euros per a l'exercici 2016) recull principalment la provisió beques fi de residència del personal mèdic.

Pel que fa a les remuneracions pendents de pagament, inclouen principalment els següents conceptes; retribucions al personal per objectius, per import de 1.367 milers d'euros, guàrdies meritades en l'any 2017 que s'han fet efectives en l'any 2018, hores mòdul i activitat variable que es paga a mes diferit.

En data 5 de maig de 2017 es va acordar l'extensió de la vigència del Conveni Col·lectiu General fins al 31 de desembre de 2017. Pel que fa al Conveni Col·lectiu de l'Associació Professional del Comitè de Delegats Mèdics, en data 15 de desembre de 2017 es va acordar la seva extensió fins al 31 de desembre també.

Addicionalment, arran de l'Acord de la Comissió Negociadora del Conveni General de data 30 de novembre de 2017 i del Conveni Col·lectiu de l'Associació Professional del Comitè de Delegats Mèdics de data 15 de desembre de 2017, s'acorda que s'aplicarà un increment salarial de l'1% sobre tots el conceptes retributius amb efectes 1 de gener de 2017 a l'empara de l'article 23 en relació a l'article 18.2 de la Llei 3/2017 de 27 de juny de Pressupostos generals de l'Estat. L'import total ascendeix a 2.192 milers d'euros i s'ha fet efectiu a la nòmina de gener 2018.

També inclou l'import de l'Acord de la Comissió Negociadora del Conveni General de data 20 de desembre de 2017 on s'acorda retornar a la massa salarial l'import pendent de negociació, 725 milers

d'euros, que es destina a la realització d'un pagament percentual a la plantilla equivalent al 7.30% d'una paga extraordinària i que s'ha fet efectiu a la nòmina de febrer 2018.

Per últim, arran de l'Acord de la Comissió Negociadora del Conveni General de data 22 de març de 2016, hi ha un import a retornar de la massa salarial del Conveni Col·lectiu General que es va fer servir en anys anteriors per fer front al retorn d'una part de la paga extra del 2012. El compromís de l'Hospital va ser que si les disponibilitats pressupostàries ho permetien, retornar aquest import a la massa salarial. La quantitat total ascendeix a 2.660 milers d'euros. En el tancament comptable de l'any 2016 ja es va acordar de retornar a massa salarial un import de 532 milers d'euros que es destina a la realització d'un pagament percentual a la plantilla equivalent al 5,80% aprox. d'una paga extraordinària. En l'exercici 2017 s'ha contemplat un import de 1.786 milers d'euros addicional a retornar a massa salarial que es destina a la realització d'un pagament percentual a la plantilla equivalent al 18,75% aprox. d'una paga extraordinària.

19.5 Altres despeses d'explotació

L'epígraf "Altres despeses d'explotació" del deure del compte de pèrdues i guanys presenta la següent composició:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Serveis Exteriors:	**16.485**	**15.938**
Reparacions i conservació	6.470	6.561
Subministres	3.702	3.903
Serveis de professionals independents	1.948	1.579
Altres serveis	1.412	1.204
Gestió externa de residus i transports	804	786
Primes d'assegurances	1.350	1.162
Serveis bancaris i similars	18	18
Arrendaments i cànons	664	633
Publicitat, propaganda i relacions públiques	117	92
Tributs	**65**	**68**
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials	**(242)**	**927**
Altres despeses de gestió corrent	**250**	**44**
Total altres despeses d'explotació	**16.558**	**16.977**

L'epígraf "Arrendaments i cànons" correspon, bàsicament, als arrendaments operatius en el que el Clínic actua com a arrendatari tal i com es descriu en la Nota 8.2.

L'epígraf "Reparacions i conservació" està composat per la despesa de les reparacions de l'instrumental i la maquinària que utilitza el Clínic per a dur a terme la seva activitat.

L'epígraf "Pèrdues, deteriorament i variació de provisió per operacions comercials", registra les variacions en el deteriorament per crèdits comercials. El moviment en els exercicis 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Deteriorament a inici de període	7.223	7.226
Dotacions de l'exercici	1.497	927
Aplicacions de l'exercici	(816)	(930)
Baixa saldo transformat en crèdit	(1.739)	-
Deteriorament a final de període	**6.165**	**7.223**

S'ha procedit a donar de baixa el deteriorament el deute del PAMEM (Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal) per import de 1.739 milers d'euros, i classificar el mateix com a crèdit a cobrar de tercers, a llarg i curt termini (nota 9.2 i 9.3), en base al certificat de reconeixement de crèdit per part de la seva gerència en data 23 de gener de 2018.

Honoraris d'Auditoria

Durant l'exercici 2017 i 2016, els honoraris relatius als serveis d'auditoria de comptes i a altres serveis prestats per l'auditor de la societat, Ernst & Young, S.L., o per alguna altra empresa vinculada al auditor per control, propietat comú o gestió, han estat els següents (en milers d'euros, IVA exclòs):

	Serveis prestats per l'auditor i per empreses vinculades	
	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Serveis Auditoria	51	51
Altres serveis de verificació	-	-
Total serveis d'Auditoria i Relacionats	**51**	**51**
Serveis d'Assessorament Jurídic	10	-
Altres projectes	18	-
Total serveis professionals	**79**	**51**

19.6 Ingressos i despeses financers

El desglossament per naturalesa del resultat financer a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent, en milers d'euros:

	Milers d'Euros	
	2017	**2016**
Ingressos per participacions en instruments de patrimoni, empreses del Grup	31	70
Ingressos de crèdits a llarg termini, empreses del Grup	844	717
Altres ingressos financers	-	9
Ingressos financers	**875**	**796**
Interessos de deutes amb empreses del Grup	(879)	(790)
Despeses financeres per actualització de provisions (Nota 13)	(277)	(349)
Interessos de deutes amb entitats de crèdit	(465)	(415)
Altres despeses financeres	(1)	(221)
(Despeses) financeres	**(1.622)**	**(1.775)**
Variació valor raonable instruments financers	**128**	**(12)**
Diferències de canvi	**-**	**-**
Deteriorament i result. alien. Instr. fin.	**-**	**-**
Total ingressos i (despeses) financers	**(619)**	**(991)**

En l'epígraf "Interessos de deutes amb entitats de crèdit" es registra principalment la despesa dels interessos del deute per operacions de factoring i de les pòlisses de crèdit, segons es detalla en la Nota 14.

En l'epígraf "Interessos de deutes amb empreses del Grup" es registra principalment la despesa dels interessos dels préstecs amb la Generalitat de Catalunya.

Els comptes de "ingressos de crèdits a llarg termini d'empreses del Grup" i "interessos de deutes d'empreses del Grup" reflecteixen l'estimació de despesa financera condonada a l'Hospital durant l'exercici 2017 per import de 844 milers d'euros corresponent al 83,53% del total dels interessos meritats. Durant l'exercici 2016 l'import és de 717 milers d'euros. L'exercici 2017 ja s'ha aplicat el tipus d'interès del 0,834% taxat per l'Estat.

20. TRANSACCIONS AMB EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES

Tot seguit es detallen les principals transaccions amb impacte en el compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2017 i 2016 entre el Clínic i les seves participades, en milers d'euros:

Exercici 2017

	Despeses				Ingressos					
	Treballs realitzats	Serveis suport assistenc. i aportac.	Arrend.	Financeres	Serveis assistencials	Subvenc. d'explot.	Serveis Recerca	Serveis Suport	Financers	Arrend.
Consorci de Gestió, Corporació Sanitària	-	32	-	-	-	8.683	-	1.024	-	-
Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica	112	250	-	-	369	-	621	590	-	40
Barnaclínic, S.A.	118	-	23	-	4.393	-	-	591	31	125
Consorci d'Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra	-	56	-	-	1.371	12	-	469	-	169
Idibaps	1	-	204	-	243	-	700	621	-	11
IS Global	-	-	13	-	18	-	66	111	-	-
Generalitat de Catalunya	-	-	-	879	-	-	-	-	844	-
Universitat de Barcelona	-	145	33	-	4	-	-	12	-	-
Total	**231**	**483**	**273**	**879**	**6.398**	**8.695**	**1.387**	**3.418**	**875**	**345**

Exercici 2016

	Despeses				Ingressos					
	Treballs realitzats	Serveis suport assistenc. i aportac.	Arrend.	Financeres	Serveis assistencials	Subvenc. d'explot.	Serveis Recerca	Serveis Suport	Financers	Arrend.
Consorci de Gestió, Corporació Sanitària	-	41	-	-	-	9.002	-	991	-	-
Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica	126	-	-	-	259	-	571	521	-	41
Barnaclínic, S.A.	123	-	25	-	5.441	-	-	651	70	170
Consorci d'Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra	-	11	-	-	1.326	-	-	629	-	184
Idibaps	-	-	173	-	221	-	692	745	-	12
IS Global	-	36	15	-	9	-	-	107	-	-
Generalitat de Catalunya	-	-	-	790	-	-	-	-	717	-
Universitat de Barcelona	132	4	-	-	25	-	-	7	-	-
Total	**381**	**92**	**213**	**790**	**7.281**	**9.002**	**1.263**	**3.651**	**787**	**407**

Les despeses per treballs realitzats per part de les entitats vinculades a l'Hospital Clínic inclouen majoritàriament serveis de caràcter assistencial.

Els ingressos per serveis assistencials prestats corresponen bàsicament a l'activitat assistencial prestada amb recursos del Clínic i facturada posteriorment a aquestes (proves de laboratori i radiologia, consultes externes, urgències, hospitalització i altres serveis).

Els ingressos de serveis de suport amb les entitats vinculades inclouen compres de material sanitari, consums de magatzem i subministraments, manteniment informàtic, altres costos per serveis corporatius i de personal.

Els ingressos d'arrendament corresponen a la cessió de diferents espais propietat de l'hospital per a prestació de serveis d'aquestes entitats. En el cas de l'IDIBAPS, el lloguer correspon al cànon per cessió d'ús d'un equipament de ressonància.

21. RETRIBUCIONS I COMPROMISOS AL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ I A L'ALTA DIRECCIÓ

21.1 Consell de Govern i Comissió Permanent

Els membres del Consell de Govern i de la Comissió Permanent del Clínic no han percebut, durant l'exercici 2017 (ni tampoc durant l'exercici 2016) cap import en concepte de dietes, ni tampoc cap mena de retribució per altre concepte durant l'exercici per les funcions pròpies del seu càrrec ni per altres serveis. No tenen concedit cap avançament o crèdit.

Addicionalment, durant l'exercici 2017 i 2016 no s'han meritat despeses relacionades, compromisos de pensions, pòlisses d'assegurança o altres compromisos.

Els membres del Consell que mantenen relació contractual amb l'Hospital han percebut durant l'any 2017 i 2016 uns imports de 407 i 452 milers d'euros respectivament.

21.2 Alta Direcció

L'Alta Direcció del Clínic es troba integrada per una persona en els exercicis 2017 i 2016, que ha percebut unes retribucions en concepte de sous i salaris per import de 128 i 128 milers d'euros, respectivament. Addicionalment, durant l'exercici 2017 i 2016 no s'han meritat despeses relacionades, compromisos de pensions, pòlisses d'assegurança o altres compromisos amb l'Alta Direcció. Tampoc s'ha concedit cap avançament o crèdit.

El Consell de Govern es va constituir el 30 de juliol de 2015. La seva composició a 31 de desembre de 2017 i 2016 respectivament és la següent:

Membre	Càrrec 2017	Càrrec 2016
Dr. Xavier Pomés i Abella	President	President
Dr. Joan Elias Garcia	Vicepresident	-
Dr. Miquel Bruguera Cortada	Vocal	Vocal
Dr. Josep Maria Argimon Pallàs	Vocal	Vocal
Dr. Francesc Cardellach Lòpez	Vocal	Vicepresident
Dr. Martí Parellada i Sabata	Vocal	Vocal
Sr. Jaume Soler i Lleonart	Vocal	Vocal
Sra. Núria Terribas i Sala	Vocal	Vocal
Sr. Josep Pallarès Marzal	Vocal	Vocal
Dr. Josep Antoni Bombí Latorre	Vocal	Vocal
Dr. Josep Mª Gatell i Artigas	Vocal	Vocal
Dr. Josep Mª Grau i Junyent	Vocal	Vocal
Dr. Rafael Molina Porto	Vocal	Vocal
Sra. Marina Arbunies Pou	Vocal	Vocal
Sr. Albert Serra Martín	-	Vocal
Sr. Lluís Juncà Pujol	-	Vocal
Dr. Cèsar Picado Vallés	-	Vocal
Sr. Jordi Goixens Muñoz	Secretari	Secretari

Actuant en els dos exercicis com a secretari el Sr. Jordi Goixens i Muñoz.

A data de formulació dels presents Comptes Anuals, hi ha hagut els següents canvis:

- Amb data 25 de gener de 2017, el Dr. Joan Elias Garcia ha substituït el Dr. Cesar Picado, com a membre del Consell i el Dr. Joan Elias ha passat a ser el nou vicepresident en substitució del Dr. Francesc Cardellach que continua com a vocal.

- Amb data 22 de setembre de 2017 i mitjançant Resolució del conseller de de Salut, els Srs. Antoni Comín, David Elvira, Xavier Rodríguez, Jaume Estany i la Sra. Eva Sánchez substitueixen els Srs. Xavier Pomés, Miquel Bruguera, Josep Pallarès, Martí Parellada, Jaume Soler i la Sra. Núria Terribas, com a membres del Consell. Assumint la presidència del Consell el propi Sr. Antoni Comín.

- Amb data 27 d'octubre i mitjançant Resolució del conseller de Salut, es cessen els membres designats per la Resolució de 22 de setembre i es substitueix en el càrrec a les persones cessades. Els Srs. Albert Serra i Lluís Juncà han quedat desvinculats del Servei Català de la Salut en haver estat cessats en els càrrecs que ocupaven en els Departament de Salut i de la Vicepresidència i Economia, respectivament. El Dr. Xavier Pomés passa a ocupar de nou la Presidència del Consell de Govern.

La composició del Consell de Govern a 31 de desembre de 2017 és la mateixa que a 31 de maig de 2018.

La composició de la Comissió Permanent a 31 de desembre de 2017 i 2016 és la següent:

Membre	Càrrec 2017	Càrrec 2016
Dr. Martí Parellada i Sabata	President	President
Dr. Miquel Bruguera Cortada	Vicepresident	Vicepresident
Dr. Josep Maria Argimon Pallàs	Vocal	Vocal
Sr. Jaume Soler i Lleonart	Vocal	Vocal
Dr. Josep Mª Grau i Junyent	Vocal	Vocal
Dr. Rafael Molina Porto	Vocal	Vocal
Sra. Marina Arbunies Pou	Vocal	Vocal
Dr. Josep Antoni Bombí Latorre	Vocal	-
Sr. Albert Serra Martín	-	Vocal
Dr. Cèsar Picado Vallés	-	Vocal
Sr. Jordi Goixens Muñoz	Secretari	Secretari

Actuant en els dos exercicis com a secretari el Sr. Jordi Goixens i Muñoz.

En aquest període s'ha produït els canvis següents:

- Amb data 25 de gener de 2017, el Sr. Josep Antoni Bombí ha substituït al Dr. Cèsar Picado , com a membre de la Comissió Permanent.

- Amb data 27 d'octubre de 2017 el Sr. Albert Serra ha quedat desvinculat com a representant del Servei Català de la Salut i ja no forma part del Consell de Govern i, conseqüentment tampoc forma part de la Comissió Permanent.

La Composició de la Comissió Permanent a 31 de desembre de 2017 és la mateixa que a 31 de maig de 2018. A l'exercici 2017 l´Hospital ha pagat una pòlissa de responsabilitat civil col·lectiva a favor del personal directiu i membres del Consell de Govern per import de 16 milers euros amb validesa d´un any.

22. GARANTIES COMPROMESES AMB TERCERS I ALTRES PASSIUS CONTINGENTS

El Clínic té avals amb entitats financeres per un import total de 87 milers d'euros a 31 de desembre de 2017 i 2016.

Els Consellers del Clínic no consideren que puguin sorgir, com a conseqüència d'aquests avals, passius addicionals als ja registrats en els comptes anuals adjunts.

En data de 19 de juny de 2014, es va notificar a l'Hospital Clínic de Barcelona una demanda de judici ordinari per Defensa de la competència interposada per l'Associació Catalana d'Entitats de Salut (ACES) davant del jutjat Mercantil nº 7 de Barcelona, amb número d'autes 456/2014 relacionada amb les activitats de Barnaclínic, S.A. En data 23 de març de 2015 s'ha celebrat el judici ordinari i el 4 de maig de 2015, via notificació ordinària, s'ha fet saber a les parts que la demanda ha quedat desestimada, deixant oberta la porta a un possible recurs d'apel·lació que ACES ha exercitat el 4 de juny de 2015.

En data 8 de març de 2017, es va notificar a l'Hospital Clínic de Barcelona la sentència núm. 78/2017 de la Audiència Provincial de Barcelona, Secció 15ª, on es desestima el recurs d'apel·lació que havia interposat ACES i, per tant, es confirmen els pronunciaments continguts en la sentència recaiguda en primera instància. Posteriorment, el 13 de març de 2017, ACES presenta escrit sol·licitant complement de la sentència. L'Hospital Clínic presenta l'oposició a la sol·licitud i, en data 3 d'abril de 2017 ,es dicta interlocutòria on es manifesta que no hi ha lloc a complement i es reafirma la sentència amb interposició de costes a ACES.

La sentència ha resultat ferma al haver renunciat a interposar recurs de cassació.

23. INFORMACIÓ SOBRE MEDI AMBIENT

La despesa relacionada amb el medi ambient en la que ha incorregut el Clínic durant l'exercici 2017 i 2016 ha estat de 675 i 650 milers d'euros, respectivament.

A 31 de desembre de 2017 i 2016 el Clínic no té actius afectes de manera exclusiva a temes mediambientals.

24. INFORMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

L'Hospital Clínic de Barcelona ha assolit l'equilibri (superàvit) pressupostari a l'any 2017. El resultat pressupostari del 2017 que no inclou les operacions amb passius financers, és de 15.147 milers d'euros, 836 milers d'euros superior al previst.

	Pressupost Ingressos		Pressupost de Despeses		Resultat	
RESULTAT PRESSUPOSTARI	Pressupost definitiu	Ingressos liquidats	Pressupost definitiu	Obligacions Reconegu-des	Pressupost	Real
1. Operacions corrents	489.349	488.615	470.214	468.644	19.135	19.971
2. Operacions de capital	58	58	17.187	17.187	-17.129	-17.129
RESULTAT OPERACIONS NO FINANCERES					2.006	2.842
3. Operacions amb actius financers	12.328	12.328	23	23	12.305	12.305
RESULTAT PRESSUPOSTARI					14.311	15.147
4. Operacions amb passius financers	0	0	14.311	24.491	-14.311	-24.491
SALDO PRESSUPOSTARI					0	-9.344

El resultat per operacions no financeres, estat que indica la diferència entre els ingressos liquidats i les obligacions reconegudes del capítol 1 al 7 del pressupost, sense tenir en compte les operacions amb variacions d'actius i passius financers, presenta un superàvit de +2.842 milers d'euros segons el següent desglossament:

- Resultat operacions corrents: Superàvit de 19.971 milers d'euros, atès que els ingressos corrents del Clínic de 488.615 milers d'euros, majoritàriament del Capítol 3 *"Prestació de Serveis"*, es destinen a finançar el pressupost de despeses corrents de l'exercici de 468.644 milers d'euros (despeses de personal, de béns corrents i serveis, financeres i transferències corrents) i de despeses d'operacions de capital.

- Resultat operacions de capital: Pel que fa a despeses, reflecteix l'import d'execució del pla d'inversions de l'exercici de 17.187 milers d'euros. El resultat per operacions de capital és negatiu en -17.129 milers d'euros, atès que el Clínic finança aquest pla d'inversió amb el resultat positiu per operacions corrents.

El Resultat Pressupostari, que inclou el resultat per operacions no financeres (+2.842 milers d'euros) i el resultat de les operacions amb actius financers (+12.305 milers d'euros), ha estat positiu en +15.147 milers d'euros (+836 milers d' euros millor que el pressupost definitiu), donant compliment a l'objectiu d'equilibri econòmic i pressupostari establert com a premissa bàsica en el Pla Estratègic i d'Empresa del Clínic.

El Resultat de les operacions amb Passius Financers de -24.491 milers d'euros informa de la variació final neta de les operacions d'endeutament de l'entitat i, en ser negatiu, indica que el finançament rebut és inferior al retorn de fons en operacions d'endeutament.

El romanent de tresoreria representa l'excedent o el dèficit de finançament a curt termini a 31 de desembre de 2017, tenint en compte els drets pendents de cobrament, les obligacions pendents de pagar i els fons líquids a 31 de desembre de 2017. A continuació mostrem el quadre resum:

ROMANENT DE TRESORERIA	Import (en milers d'euros)
1. DRETS PENDENTS DE COBRAMENT	110.826
Clients per vendes i prestació de serveis (nota 11)	95.134
Clients empreses del grup i associades (nota 17)	2.211
Deutors diversos	73
Personal	43
Altres crèdits administracions Públiques (nota 16.1)	0
Altres actius financers (compte corrent entitats grup) (nota 9.3)	69
Crèdits a curt termini (nota 9.3)	13.217
Fiances i dipòsits constituïts a curt termini (nota 9.3)	79
2. OBLIGACIONS PENDENT DE PAGAMENT	-106.481
Provisions a curt termini per retribucions (nota 19.4)	-1.318
Altres passius financers (nota 14.1)	-30
Deutes empreses del grup i associades (nota 17)	-15.804
Creditors comercials i altres comptes a pagar (notes 16.2,17 i 19.4)	-89.329
3. FONS LÍQUIDS	158
I. Romanent de Tresoreria total (1 + 2 + 3)	**4.503**
II. Excés de finançament afectat (nota 14.1)	**-36.572**
IV. Romanent de Tresoreria per a despeses generals (I+II)	**-32.069**

La conciliació del resultat comptable amb el resultat pressupostari és la següent:

CONCILIACIÓ RESULTAT PRESSUPOSTARI AMB ECONÒMIC - PATRIMONIAL	Import (en milers d'euros)
RESULTAT ECONÒMIC-PATRIMONIAL	**5.431**
Dotació amortitzacions	19.432
Variacions existències (nota 19.2 i 19.3)	-360
Excés de provisió per retribucions al personal i altres	-634
Deteriorament crèdits operacions comercials	1.497
Subvencions, donacions i llegats traspassats a resultat (nota 12.3)	-3.920
Deteriorament i resultats per alienacions d'Immobilitzat	115
Despeses financeres per actualitzacions de provisions (nota 13)	278
Variació valor raonable instruments financers (nota 19.6)	-199
Deteriorament i resultats per alienacions d'instruments financers (nota 19.6)	71
Reversió del deteriorament de crèdits per operacions comercials	-1.739
Resultat Operacions Corrents	**19.972**
Inversions Reals (sense donacions) (nota 5, 6 i 7)	-17.187
Reintegrament de préstecs i bestretes	374
Préstecs i bestretes concedides al personal	-1
Devolució de dipòsits i fiances constituïts (nota 9.3)	-23
Aportació de capital CatSalut (nota 16.1)	11.954
Ingressos transferències de capital	58
RESULTAT PRESSUPOSTARI	**15.147**
Variació endeutament. Cancel.lació crèdits (Despeses) (nota 17)	-24.476
Devolució de fiances rebudes (nota 14.1)	-15
SALDO PRESSUPOSTARI	**-9.344**

25. ESDEVENIMENTS POSTERIORS AL TANCAMENT

No s'han produït fets posteriors rellevants al tancament de l'exercici.

Barcelona, 31 de maig de 2018.

Dr. Josep Ma Campistol i Plana
Director General

Hospital Clínic de Barcelona

Informe de Gestió corresponent a
l'exercici anual acabat
el 31 de desembre de 2017

Aspectes econòmics rellevants de l'exercici 2017:

L'any 2017 l'Hospital Clínic assoleix l'equilibri pressupostari, continuant amb la tendència dels exercicis anteriors.

El Clínic, com a Consorci de la Generalitat de Catalunya, registra els seus comptes d'acord amb la comptabilitat financera, Pla general de Comptabilitat, i reporta mensualment d'acord amb la comptabilitat pressupostària del sector públic català. Addicionalment, per l'avaluació anual de l'autonomia de gestió, ha de fer els ajustos pressupostaris d'acord amb el Sistema Europeu de Comptes (SEC/2010), amb la dificultat de gestió i seguiment que això comporta.

El resultat de l'exercici 2017 dels comptes anuals és de 5,4 milions d'euros positius, millorant en 2,7 milions d'euros respecte a l'any 2016, degut principalment a un augment del resultat d'explotació en 2,3 milions d'euros.

Pel que fa al **resultat pressupostari**, ha estat millor que l'objectiu previst en l'any 2017 en +0,8 milions d'euros (+0,1 a l'any 2016). Veure nota 24 de la memòria dels comptes anuals adjunts.

Per últim, un cop fets els ajustos en termes SEC per part de l'Hospital, s'assoleix també l'equilibri pressupostari, presentant un **superàvit de +0,7 milions d'euros respecte l'objectiu en termes SEC**, pel qual es valora l'autonomia de gestió.

A continuació detallem les **principals variacions** respecte a l'exercici 2016 que s'han produït en el tancament de l'exercici 2017 en comptabilitat financera:

Els **ingressos per prestacions de serveis** augmenten en 16,4 milions d'euros respecte a l'any 2016, principalment per **l'augment dels ingressos del CatSalut** en 15,7 milions d'euros:

- Increment del **concert d'activitat amb el CatSalut** en 8,2 milions d'euros degut a l'augment de tarifes del +0,63%, juntament amb les recurrències d'activitat i les noves accions que es van acordar en l'escenari de contractació 2017, entre les que destaquen les relacionades majoritàriament amb la resolució de llistes d'espera, la major pressió assistencial durant el període hivernal, l'increment de tractaments de radioteràpia, intravitris i hemodinàmica hepàtica, la posada en marxa de la RAE d' otorinolaringologia i de diverses noves accions de salut mental, entre d'altres.

- La major **facturació de medicació hospitalària de dispensació ambulatòria (MHDA)** en 8,4 milions d'euros degut principalment a la incorporació de noves teràpies, especialment en citostàtics i a l'increment de pacients en immunosupressors.

- L'import **rebut de 2,9 milions d'euros per finançar parcialment el retorn de la paga extra de l'exercici 2012** als empleats del Clínic (l'any 2016 va ser de 3,8 milions d'euros), en base a la Resolució del Director del CatSalut de data 20 de juliol de 2017.

Les **despeses d'explotació** augmenten en 12,5 milions d'euros respecte l'exercici 2016. Les principals variacions per partides són:

- Major **despesa de personal** en 4,0 milions d'euros, degut principalment a l'increment de l'1% sobre tots els conceptes salarials amb efectes del dia 1 de gener de 2017, a l'increment del 3% sobre les bases màximes de cotització a la seguretat social, als increments d'antiguitat i sistema de promoció professional derivats dels convenis col·lectius i als recursos addicionals contractats per dur a terme les noves accions CatSalut.

- Major **consum aprovisionaments** en 8,0 milions d'euros, degut principalment a l'augment de la medicació hospitalària de dispensació ambulatòria (MHDA) i al consum de material sanitari (pròtesis, reactius, material rebutjable) lligat bàsicament a les noves accions CatSalut detallades a l'apartat d'ingressos d'explotació.

El **resultat financer** presenta un resultat lleugerament millor que en l'exercici 2017 en 0,4 milions d'euros degut a una petita millora de les condicions financeres de l'endeutament de l'Hospital i a l'esforç continu d'optimització de l'endeutament i recuperació de saldos pendents de cobrament.

Pel que fa al deute comercial, en els últims exercicis i degut als mecanismes ICO, l'Hospital ha millorat de forma molt significativa el **període mitjà de pagament a proveïdors**. El període mitjà de pagament a proveïdors de l'Hospital durant l'exercici 2016 ha estat de 15 dies (33 dies durant l'exercici 2016). L'Hospital ha establert un pla per anar reduint en els propers exercicis aquest període mitjà de pagament als proveïdors per tal d'adequar-lo als requeriments legals. Aquest pla va lligat a una millora en les condicions de cobrament de les factures del Servei Català de la Salut.

El termini de cobrament del principal client de l'Hospital, **el Servei Català de la Salut**, es manté en **60 dies** a l'exercici 2017, adequant-se a les condicions del sector. En aquest sentit, a 31 de desembre de 2017 el compte deutor amb el Servei Català de la Salut està composat principalment per la totalitat de les factures pendents de cobrament corresponents als mesos de novembre i desembre.

Els principals acords assolits en l'àmbit laboral, es resumeixen a continuació:

Per part del Conveni Col·lectiu General:

- En data **5 de maig de 2017**, s'acorda l'extensió de la vigència del conveni publicat en el BOP de 16 de febrer de 2015, fins al 31 de desembre de 2017.

- En data **30 de novembre de 2017**, s'acorda l'aplicació d'un increment salarial de l'1% sobre tots els conceptes retributius, amb efectes del dia 1 de gener del 2017, a l'empara de l'article 23 en relació amb l'article 18.2 de la Llei 3/2017, de 27 juny, de Pressupostos Generals de l'Estat.
  S'acorda que els endarreriments d'aquest increment salarial siguin abonats dins la nòmina del mes de gener de 2018.

- En data **20 de desembre de 2017**, i en referència al repartiment del remanent de l'import de la massa salarial pendent de negociació, s'acorda que els 0,7 milions d'euros que provenen de la quantitat cedida pel Conveni General al pla de xoc i que pertanyen a la seva massa salarial de l'any 2017, siguin destinats a la realització d'un pagament percentual a la plantilla equivalent al 7,3% d'una paga extraordinària.

Per part del Conveni Col·lectiu de l'Associació Professional del Comitè de Delegats Mèdics:

- En data **15 de desembre de 2017**, s'acorden els següents punts:

  - Extensió de la vigència del Conveni publicat en el BOP de 19 de març de 2015, fins al 31 de desembre de 2017.

  - Aplicació del contingut de l'article 23 en relació amb l'article 18.2 de la Llei 3/2017, de 27 de juny, de Pressupostos Generals de l'Estat, incrementant tots els conceptes salarials en el percentatge de l'1% amb efecte 1 de gener de 2017. Aquest increment no serà aplicable sobre els conceptes establerts a l'article 32 del Conveni Col·lectiu de l'APCDM (Complement Personal d'Antiguitat i Complement de retorn d'Antiguitat – CRA).

- Modificacions de **l'art 12.bis** del Conveni Col·lectiu sense implicació econòmica.

- Modificació de **l'article 34.4** del Conveni Col·lectiu respecte a la composició del Comitè d'Avaluacions del Plus de Dedicació (CAPD).

- Incloure un **nou apartat quart a l'article 35** del Conveni que reculli que els càrrecs de Coordinadors de Docència i els Tutors de Residents són remunerats.

Evolució de l'activitat en l'exercici 2017:

Tot i que els objectius acordats d'activitat assistencial s'han assolit en línies generals, en determinats activitats s'ha realitzat una activitat lleugerament menor. El volum d'altes i l'activitat de cirurgia major ambulatòria s'ha tancat un -0,9% per sota de l'any. Les cirurgies s'han situat en línia amb el pla d'activitat, gràcies especialment a les CMAs. El número de transplantaments d'òrgans sòlids s'ha reduït durant el 2017 en un -6%, degut especialment al menor volum de trasplantaments renals i hepàtics. Respecte a la llista d'espera quirúrgica no hi havia cap pacient fora del període de garantia.

Destacar l'augment de les successives ambulatòries per la consolidació de la RAE d'Urologia. L'activitat d'urgències s'ha incrementat respecte el 2016 en un 1,7%. També cal destacar l'increment de l'activitat d'hospital de dia en un 2,5%. A nivell de tècniques complexes i programes també s'han assolit majoritàriament els objectius d'activitat pactats.

Els indicadors de qualitat assistencial com són els reingressos, la mortalitat i les complicacions es situen en valors millors que el benchmark.

Fets destacables transcorreguts després del tancament de l'exercici:

No hi ha fets posteriors rellevants.

Evolució previsible de l'Hospital Clínic:

L'Hospital Clínic va iniciar durant els primers mesos de 2016 la reflexió conjunta per a **l'elaboració del Pla estratègic 2016-2020**. Ja es van detectar i continuen vigents al 2017 i pel 2018, temes que tenen un impacte pressupostari important. D'una banda, la necessitat urgent de trobar una solució de futur a la manca d'espai de l'Hospital per a desenvolupar l'activitat assistencial que se li requereix i la necessitat de dotar adequadament les inversions anuals per tal de revertir el procés d'obsolescència dels equipaments dels darrers anys. De l'altra, la línia amb una major repercussió a nivell assistencial, s'està negociant conjuntament amb el CatSalut i l'Hospital Sant Joan de Déu, serà el tractament de les leucèmies i limfomes amb CART 19. Addicionalment s'està treballant també en el desplegament de les RAEs pendents en l'àmbit d'hospital comunitari (aparell locomotor i oftalmologia), la posada en funcionament del test prenatal i l'aposta per les noves tècniques de diagnòstic molecular.

Instruments financers:

L'entitat no ha tingut ni té contractats instruments financers derivats.

Activitats en matèria d'investigació i desenvolupament:

En el marc dels objectius estratègics de l'hospital, durant l'exercici 2017 s'ha prosseguit impulsant les diferents línies de gran qualitat en matèria d'investigació.

Barcelona, 31 de maig de 2018.

Dr. Josep Ma Campistol i Plana
Director General